

Conferința Teologică Inter-Ortodoxă

ECUMENISMUL

Geneză ~ Așteptări ~ Dezmințiri

www.mirem.ro

Conferința Teologică Inter-Ortodoxă

ECUMENISMUL

Geneză ~ Așteptări ~ Dezmințiri

HOT | RÂREA FINAL |

ORGANIZATORI

Facultatea de Teologie Ortodoxă

Universitatea „*Aristotel*” din Tesalonic

Societatea de Studii Ortodoxe „*Spoudon*”

20 - 24 septembrie 2004

Tesalonic, Grecia

ISBN 974-9435-132-89

© **Society of Orthodox Studies**

SPOUDON

Thessalonica - Greece

2006

Printed in Romania

Mulțumim

Preacucernicului Părinte
Theodoros Zisis, distins
profesor al Facultății de
Teologie din Tesalonic, pentru
bunăvoința de a ne acorda
dreptul și binecuvântarea de a
publica această lucrare, spre
slava Bisericii Ortodoxe de
pretutindeni.

INTRODUCERE

Sub înaltul patronaj al Universității Teologice *Aristotel*, în colaborare cu Societatea de Studii Ortodoxe *Spoudon*, a avut loc în orașul Tesalonic din Grecia, în perioada 20 - 24 septembrie 2004, *Conferința Teologică Inter-Ortodoxă* cu tema: „**Ecumenismul - Geneză, Așteptări, Dezmințiri**”, întrunire academică la care au luat parte episcopi, preoți și profesori teologi din întreaga lume.

Deschiderea lucrărilor, găzduită în Sala de Ceremonii a Facultății de Teologie Ortodoxă, a fost făcută de Prea Sfințitul Antim Mitropolitul Tesalonicului în fața unei numeroase audiențe alcătuită din stareți, clerici, monahi și mireni. Printre cei prezenți s-a aflat și prefectul Tesalonicului Panayotis Psomiadis dimpreună cu distinși deputați și profesori universitari.

Sub o înaltă ținută teologică, șaizeci de vorbitori, dintre care și episcopi din majoritatea Bisericilor Ortodoxe locale, au analizat fenomenul ecumenismului sub toate aspectele. În urma celor cinci zile de prelegeri și dezbateri, participanții la Conferință au scris următoarele

CONCLUZII

~ I ~

Ecumenismul este o creație a catolicismului și protestantismului, în spatele căruia se ascunde lupta împotriva Sfintei Biserici a lui Hristos

A părut în sânul protestantismului la începutul secolului XX, ecumenismul se prezintă ca o încercare sincretistă de unire a lumii protestante, dezbinată până acum în nenumărate grupări și secte. Ecumenismul nu are nici o legătură cu caracterul a-tot-sfințitor și a-tot-cuprinzător al Bisericii, deplinătate care se păstrează în sens geografic și eclesiologic întru *Una Sfântă, Sobornicească și Apostolică Biserică*, cea care continuă să creadă ceea ce a fost crezut „*dintotdeauna, pretutindeni și de către toți*” sfinții.

Prezența și manifestarea ereziilor și schismelor nu vatămă nici unitatea, nici universalitatea și nici sobornicitatea Bisericii - ea continuând să fie una, sfântă și a-tot-cuprinzătoare peste tot pământul. Sectele și ereziile cum sunt „bisericele” catolice și cultele protestante din Apus, ca și „bisericele” necalcedoniene din Răsărit, nu sunt bisericile legitime și adevărate ale acelor ținuturi, deoarece nu se regăsesc în unitatea credinței și în sobornicitatea ființei adevăratei Biserici a lui Hristos - Biserica Ortodoxă. Privind lucrurile în adevăratul lor sens teologic, așa-numitul „Consiliu Mondial al Bisericilor” de la începuturile sale și până acum, ca propovăduitor al ecumenismului protestant, merită a fi numit drept „*Consiliul Mondial al Ereziilor și Schismelor*”.

În urma Schismei celei Mari de la 1054, papalitatea a dat o puternică lovitură în unitatea și sobornicitatea Bisericii, atrăgând în erezie Biserica Romei prin primirea ereziilor precum *Filioque*, a *infallibilității* și a *primatului papal*. Și prin acestea și multe alte erezii, dintr-o biserică ce până atunci fusese ortodoxă - dăruind lumii numeroși sfinți, martiri și mărturisitori -, Roma a devenit o biserică apostată și eretică.

Rupându-se de Biserica cea una și adevărată, noua autoritate religioasă a Romei nu numai că nu și-a atins dorința de „cucerire creștină” a Apusului, dar a și devenit prizoniera scolasticismului și năzuințelor secularizante ale papalității, fiind zămislitoarea de mai

apoi a noi erezii și schisme - precum Reforma protestantă din secolul al XVI-lea - abateri care, în timp, au alunecat luând alte chipuri precum anglicanismul și paleo-catolicismul.

Atacând ființa divino-umană a Bisericii lui Hristos, biserica eretică a Romei a preschimbat învățătura dumnezeiască cu cea pământească prin întemeierea unei autorități statale ce impune alături de noile dogme, o deplină stăpânire asupra credincioșilor, înșelări ce odată răspândite, au condus în cele din urmă la descreștinarea și secularizarea întregii Europe.

Moderatorii și participanții la prezenta Conferință au primit definirea limpede și firească a ecumenismului, lăsată de Sfântul Iustin Popovici în scrierile sale: *«Ecumenismul este numele de obște pentru toate pseudo-creștinismele, pentru pseudo-bisericile Europei Apusene. În el se află cu inima lor toate umanismele europene cu papismul în frunte, iar toate aceste pseudo-creștinisme, toate aceste pseudo-bisericile nu sunt nimic altceva decât erezie peste erezie. Numele lor evanghelic de obște este acela de „pan-erezie”»*¹.

Timp de cinci veacuri, de la Marea Schismă până la cucerirea Cetății Bizanțului de către turci în 1453, dialogurile teologice ce au însoțit strădaniile de unire dintre Roma și Constantinopol au devenit nefolositoare, deoarece latinii - neîndemnați de adevărata pocăință - nu au arătat dorința renunțării la înșelare și de a se

¹ Arhim. Iustin Popovici, **Biserica Ortodoxă și ecumenismul**, Tesalonic, 1976, p. 224.

reîntoarcere la Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolică Biserică. Iconomiile și pogorămintele de dragul unirii, în cele ale credinței ortodoxe, au fost dintotdeauna respinse de conștiința trează și nepărtinitoare a Trupului Bisericii. În ciuda orgoliilor lumești și a intereselor politice, dorințele ortodoxe de unire ale trecutului niciodată nu au condus la îndepărtarea de învățăturile apostolice, la amestecarea și uniformizarea religioasă ori la propovăduirea iubirii umaniste, precum au dus dialogurile ecumeniste ale secolului XX. Toată învățătura Sfinților Apostolilor și a Sfinților Părinți arată cum „**nu poate fi loc pentru compromis în cele ale dreptei credințe**”².

Încercările de dezbinare de aproape zece secole ale papismului au fost înlocuite, de la începutul secolului XX, cu falsele uniri din sânul ecumenismului, mai ales după ce hotărârile Conciliului II Vatican (1963-1965) au întărit și legalizat în lucrarea unionistă ecumenismul protestant. Cu toate acestea, papismul și protestantismul suferă din ce în ce mai mult de pierderea încrederii în America, Europa și pretutindeni în lume. Prin ecumenism aceștia doresc să fie acoperiți, să-și ascundă înstrăinarea de adevărata și singura Biserică a lui Hristos, să legalizeze și să întărească cea mai mare erezie eclesiologică din toate timpurile: anume că Biserica cea Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolică nu mai există și

² Sfântul Ierarh Marcu al Efesului, **Scurta scrisoare**, P.G. 159, 1931C.

că a încetat la un moment dat a mai fi. Iar din această orbire, ecumeniștii neortodocși nu simt nevoia de a căuta în afara necredinței lor adevărata Biserică și mântuirea, deoarece cred, într-un chip înșelător, că orice confesiune creștină păstrează fragmente din adevărul și ființa Bisericii.

~ II ~

Rațiunile ecumenismului prezentate participanților ortodocși s-au dovedit a fi potrivnice adevărului de credință și au fost respinse

Din păcate, Biserica Ortodoxă dând curs inițiativelor smintitoare ale Patriarhiei Ecumenice, s-a implicat de la început în pan-erezia ecumenistă, cu grave consecințe asupra învățăturilor de credință ortodoxă. Prin binecunoscutele *Enciclici* din anii 1902, 1920 și 1952, Patriarhia Ecumenică a intrat într-un *modus operandi* ecumenist, luându-și de la sine rolul de lider în această lucrare. Temeinica mărturisire apostolică și patristică împotriva sectelor și ereziilor se schimbă radical din anul 1902 sub presiunea situației politice și economice internaționale. Astfel, încă din vremea Patriarhului Athenagoras și până astăzi, poziția Bisericii din Constantinopol în privința ecumenismului a devenit oficială, atrăgând în timp de partea sa și alte Biserici

locale, biserici care până la jumătatea secolului XX s-au arătat rezervate în privința acceptării ecumenismului.

În cadrul prezentei Conferințe Teologice Inter-Ortodoxe a devenit clar, în urma numeroaselor prezentări și dezbateri, că motivele participării bisericilor autocefale la Mișcarea Ecumenică nu sunt de natură duhovnicească, ci au la bază interese politice, sociale sau etnice. Prin propria participare, fiecare Biserică locală își urmărește interesele, fie în ceea ce privește politica sau ajutorul material, fie pentru a se proteja de furia oștirilor occidentale sau totalitarismul regimurilor orientale - la fel cum s-a întâmplat și în vremea Sinoadelor Unioniste din vremea cruciaților, cu puțin înaintea căderii Constantinopolului.

Din cauza lipsei Adevărului din învățăturile teologice ale neortodocșilor, cuvântul Evangheliei și Harul cel cu adevărat mântuitor, nu există; desigur, apărătorii ecumenismului nu vor admite aceasta, arătând prezența unor personalități teologice importante, cu bune intenții și cu mărturisire ortodoxă, în primele stadii ale ecumenismului. Iar pentru a motiva participarea ortodoxă la dialogurile teologice bilaterale și multilaterale din cadrul așa-numitului „Consiliu Mondial al Bisericilor”, în principal ecumeniștii aduc două păreri înșelătoare, pe care caută să le agațe de adevărul teologic și duhovnicesc al Bisericii: **arătarea iubirii față de neortodocși și mărturisirea credinței ortodoxe.**

Învățătura cea dreaptă a Bisericii se arată numai atunci când dragostea este unită cu adevărul. Când dialogul dragostei nu coexistă cu cel al adevărului și nu conduce la primirea adevărului mântuitor - care este Hristos și a Sa Biserică -, acel dialog devine o cursă primejdioasă care se afundă în toleranța sincretistă, abătându-se de la calea mântuirii prin îndepărtarea de împărtășirea cu Sfântul Duh întru unimea credinței ortodoxe. *Nu poate exista rău mai mare decât pierderea mântuirii, iar aceasta numai lucrare a dragostei nu poate fi numită.*

Este oare cu putință să se întoarcă dragostea împotriva adevărului? Numai în erezii lucrează iubirea de neadevăr, de minciună, de înșelare, de demonism și ură, de răstălmăcire a adevărului Bisericii. Numai în dialogurile ecumeniste cuvântul „dragoste” este folosit cu necumpătate, în timp ce Adevărul a ajuns a fi privit ca un obiect de studiu sau subiect de discuții, neputându-se afla desăvârșit în nici o moștenire istorică a vreunui din membrii CMB.

Biserica Ortodoxă Sobornicească nu încearcă să caute adevărul. Ea îl cuprinde. În dragostea curată a Bisericii, adevărul este dăruit neortodocșilor lipsiți de el sau care l-au răstălmăcit. Adevărul merge întotdeauna dinaintea dragostei, după cum Sfântul Ioan Gură de Aur învață: *„De vei vedea vreodată dragostea prigonită, nu-i da crezare în locul adevărului, ci te împotrivește cu bărbăție până la moarte*

... nu trăda adevărul cu nici un chip?"³ Și adaugă cu tărie: „Nu primi nici o învoățătură de rea-credință din pricina dragostei”.⁴ Ecumenismul cade în păcat de moarte pentru că respinge și ascunde adevărul Bisericii, adevăr care mulți neortodocși se străduiesc să-l afle. După dreptate, cuvântul lui Hristos asupra fariseilor se potrivește și ecumeniștilor: «Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că închideți împărăția cerurilor înaintea oamenilor; că voi nu intrați, și nici pe cei ce vor să intre nu-i lăsați.»⁵

Cât despre încercarea de „mărturisire a credinței”, chiar dacă anunță vreun scop bun și ar împlini unele așteptări, s-a dovedit în realitate a fi falsă. **Sub nici un chip nimeni nu poate crede că mărturisirea și propovăduirea credinței ortodoxe poate să înceapă prin trădarea credinței.** Însuși statutul de participare a ortodocșilor în „Consiliul Mondial al Bisericilor” și la dialogurile teologice cu ereticii papistași, protestanți și monofiziți constituie o negare a unicității Bisericii, o nivelare ce pune Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolică Biserică pe aceeași treaptă cu ereziile și schismele veacului. Aceasta este, după cum s-a mai spus, cea mai mare erezie eclesiologică din toată istoria Bisericii. Vrednicul de pomenire, Mitropolitul Irineu al Samosului

³ Sfântul Ioan Gură de Aur, **Epistola Sfântului Apostol Pavel către Romani, Omilia 22**, versetul 18, PG 60, 611.

⁴ Sfântul Ioan Gură de Aur, **Epistola Sfântului Apostol Pavel către Filipeni, Omilia 2**, versetul 10, PG 62, 191.

⁵ Matei 23.13.

exprimând poziția multor arhiepiscopi, grăiește: „Cum este posibil ca unii ierarhi ortodocși care participă la viața Bisericii, să poată fi membrii activi într-o organizație religioasă unde Sfânta Treime este respinsă, unde ceilalți participanți cred că Biserica lui Hristos este sfărâmată în bucăți și că fiecare sectă este o parte din acest întreg, dar mai ales însăși Biserica Ortodoxă de Răsărit ar reprezenta un fragment”.⁶ Cu adevărat, nu putem afla vreun temei în învățătura, viața și lucrarea Sfinților Apostoli și Sfinților Părinți, care să justifice participarea de până acum sau vreuna viitoare a ortodocșilor la unirea cu organizațiile eretice, precum „Consiliul Mondial al Bisericilor” sau alte instituții și adunări similare⁷. Precum rădăcina ecumenismului a fost și este rea, asemenea și fructele sale sunt rele, «căci după roadă se cunoaște pomul». ⁸

Se încheie pentru ecumenism aproape un secol de existență, timp în care și-a arătat care îi sunt cu adevărat năzuințele, lesne înțelese de către adevărații ortodocși. Însă, îngrijorați pe bună dreptate de evoluția și impasurile apărute, apărătorii „ortodocși” ai ecumenismului, încearcă pe o mulțime de căi să

⁶ Vezi P. Mpratsiotos, *Irineu al Samosului și Consiliul Mondial al Bisericilor*, rev. **Ekklesia**, nr. 40 (1963), p.477.

⁷ Principala vinovată de trădarea credinței ortodoxe se face **gândirea eretică** ce se răspândește prin „teologia” acestui veac - „teologia neadevărului” sau *new-age* - adoptată și instituționalizată de diverse organizații umanist-ecumeniste precum: CMB, ONU, UE, NATO, UNESCO, YMCA, WSCF, OSCE, KEK, OMRU, CEK-CBE.

⁸ Matei 12.33.

descurajeze retragerea crescândă a Bisericilor Ortodoxe din CMB - exod care deja a început și care se răspândește tot mai mult. La prezenta Conferință, din partea multor delegați au fost arătate roadele apostaziei în urma înmulțirii dialogurilor ecumeniste, legate de participarea tot mai susținută a reprezentanților ortodocși în cadrul CMB. Înainte de a prezenta pe scurt rezultatele dezbaterilor teologice, este importantă opinia exprimată de moderatorii și participanții la Conferință, potrivit căreia, de la nașterea și răspândirea mișcării ecumeniste și până la prezența Bisericii Ortodoxe în CMB, în ultimii șaizeci de ani, ecumeniștii nu au reușit să aducă nici un neortodox la credința ortodoxă. Dimpotrivă, au loc masive convertiri ale ortodocșilor la ecumenism, în pofida ideii cum că „toți ar trebui să rămână fideli propriilor credințe”, în vederea așteptatei uniri a „bisericilor”. Se cunosc episcopi din diaspora care au respins pe neortodocșii ce doreau să se boteze în Biserica Ortodoxă. Atunci, pe ce se bazează și unde se găsește mult-numita „mărturisire a credinței Ortodoxe” în ecumenism? Dimpotrivă, în loc să mărturisim adevărul, ne facem părtași la erezie și amăgire. Pornind de la această alianță de durată cu ereticii, nemaîntâlnită în istoria Bisericii, s-a ajuns la o asemenea alienare și orbire a reprezentanților ortodocși, încât teologi și clerici au semnat cu ușurință hotărâri ale dialogurilor în care învățătura de credință a Apostolilor și Sfinților Părinți este retâlcuită astfel încât erezia să arate ca adevăr,

ereticii să fie considerați ortodocși, iar „botezul și tainele” lor să fie recunoscute ca valide. Astfel, cu pași mici, se înaintează de la rugăciunile în comun spre împărtășirea din același potir (*intercomuniune*).

~ III ~

**Dialogurile cu romano-catolicii
s-au arătat a fi zadarnice și dăunătoare**

R eferitor la papalitate, s-a observat faptul că dialogul inter-creștin care durează mai bine de douăzeci de ani, a început cu o strategie nemaiîntâlnită, bazată pe înlăturarea hotarelor ce deosebesc credințele și găsirea unor formule de apropiere - pricină pentru liniștirea credincioșilor catolici de a nu mai căuta în afara Romei adevărul. De vreme ce li se spune că nu există mari diferențe și toți aparțin aceleiași „biserici”, paterii catolici au acum motiv să justifice întâlnirile și rugăciunile împreună cu ortodocșii în fața mass-mediei, de asemenea să amăgească printr-o mincinoasă și trădătoare „unire” conștiințele simplilor credincioși.

În cadrul prezentei Conferințe, un număr important de discuții au dezbătut evoluția istorică și urmările actuale ale Uniatismului greco-catolic (acesta, deși responsabil de unele întreruperi ale dialogului cu ortodocșii, continuă să fie încurajat de Vatican prin diverse metode),

concluzionându-se că Roma nu renunță și nu va renunța vreodată la prozelitismul și expansiunea asupra Bisericii Ortodoxe, care în mod ipocrit acceptă să fie numită „biserica soră”.

În același timp, Catolicismul își aruncă lacom gheara către credincioșii ortodocși, întemeind diocenze din rațiuni prozelitiste, în jurisdicțiile ortodoxe și nu-și mai ascunde dorința de a avea cele mai multe drepturi asupra Locurilor Sfinte. Ba, mai mult, Roma nu a respectat condamnarea Uniației⁹ prin hotărârea comună luată la a VI-a Sesiune Plenară din Freising, Monaco (6-15 iunie 1990), semnată în unanimitate de teologii ortodocși și catolici membri ai „Comitetului Internațional Mixt asupra Dialogului Teologic între Biserica Ortodoxă și cea Romano-Catolică”; acest lucru arată clar cât de mult sunt respectate și cât se vor aplica rezultatele oricărui dialog care limitează intențiile papiste.

Însă pentru a elimina total amintita condamnare, Catolicismul a atras Ortodoxia în noi discuții asupra acestui subiect la Balamand, Liban (17-24 iunie) unde, de această dată, „unirea inter-bisericească” fost justificată și Uniația legalizată prin semnăturile reprezentanților a nouă Biserici Ortodoxe autonome (Constantinopol, Alexandria, Antiohia, Rusia, România, Cipru, Polonia, Albania și Finlanda) în timp ce alte șase Biserici Ortodoxe

⁹ Drept organizație cu scopuri prozelitiste, întemeiată fără bază ecleziologică.

autocefale (Ierusalim, Serbia, Bulgaria, Georgia, Grecia, Cehoslovacia) au respins hotărârea și au refuzat participarea. Cu toate acestea, cel mai important aspect al „Hotărârii de la Balamand” nu stă în justificarea și legalizarea Uniației, ci în **serioase compromisuri în materie de credință a reprezentanților ortodocși.**

Pentru prima dată, prin încălcarea nu numai a Sfintei Predanii Apostolice păstrată neschimbată de-a lungul secolelor, dar și prin încălcarea propriilor hotărâri și declarații, teologii ortodocși au negat unitatea, sfințenia, sobornicitatea și apostolicitatea Bisericii Ortodoxe, acceptând alături de ea, în drepturi egale așa-numita „Biserică Romano-Catolică”, declarând că *„amândouă au în comun responsabilitatea față de păstrarea Bisericii în conformitate cu iconomia divină”*. Mai departe, *„Hotărârea”* face o recunoaștere reciprocă a Tainelor, a succesiunii apostolice și a mărturisirii credinței apostolice motivând clericii ortodocși și paterii romano-catolici în a *„se recunoaște în mod reciproc ca adevărații păstori ai turmei lui Hristos”*.

După *Hotărârea de la Balamand*, unde a fost semnată o nouă etapă a unirii inter-creștine, devin justificate în mod absolut vizitele papei la „bisericele surori” din România, Bulgaria, Georgia și Grecia. De asemenea, devine legitimă acceptarea de către mulți teologi ortodocși a „teologiei baptismale” afirmată la Conciliul II Vatican, unde conform acestei teorii, botezul făcut de ereticii din

afara Bisericii este valid *per se*¹⁰; mai mult, botezul ar fi cel care determină hotarele Bisericii lui Hristos și nu Biserica validitatea botezului. Și iarăși - prin acel „botez”, toți membrii *oricărei* „biserici” (sectară sau eretică) ar deveni membri ai Bisericii lui Hristos. Din acest motiv, **botezarea** neortodocșilor de către Biserica Ortodoxă **este interzisă** în *Hotărârea de la Balamand*.

În acord cu propunerile și discuțiile desfășurate în timpul prezentei Conferințe, în unanimitate s-a recunoscut că în afara Bisericii Ortodoxe nu lucrează Harul Cel mântuitor al Sfântului Duh, de aceea „tainele” neortodocșilor sunt fără fundament și total inexistente. După cugetul Sfinților Părinți, toți cei de altă credință decât cea ortodoxă care vin în Biserica Ortodoxă, trebuie să primească Sfântul Botez.

De asemenea, s-a tras un semnal de alarmă în privința inițiativelor pentru „comuniunea liturgică” cultivate de mult timp în sânul catolicismului și adoptate de Conciliul II Vatican (1963-1965), inițiative care au influențat atât pe clericii cât și pe teologii ortodocși, încât sub pretextul „reînnoirii liturgice” se urmărește aducerea ortodocșilor sub conducerea papei, după modelul Uniației greco-catolice. Se încearcă progresiv, după un timp de pregătire psihologică, impunerea unui cult și a unei închinări „neutră” dogmatic, fără nici o referire la învățăturile de credință ale Sfințelor Canoane și mărturisirilor Sfinților

¹⁰ *Prin el însuși*, n.n.

Părinți, pentru ca „noua unire” să fie acceptată, la un moment dat, de către toți. Tot prin această viziune eretică se justifică planificarea și începerea „purificării”¹¹ textelor liturgice.

~ IV ~

Participarea Bisericii Ortodoxe la „Consiliul Mondial al Bisericilor” și dialogurile cu protestanții

Privind participarea Ortodoxă în spațiul „Consiliului Mondial al Bisericilor” și al dialogurilor teologice cu reprezentanții protestanți luterani, anglicani, metodiști și alții, s-a constatat că situația devine tot mai întunecată, iar Biserica Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolică - tot mai umilită și mai defăimată. Prin diminuarea statutului său de Trup al lui Hristos la o „fracțiune”, alături de numeroase culte eretice, schismatice și păgâne, Biserica practic a devenit neputincioasă, fără a avea un cuvânt hotărâtor în alegerile ecumeniste. Însă cea mai dureroasă rană a fost nivelarea învățăturilor ortodoxe, cădere ce a încurajat tabăra dominantă a protestanților liber-cugetători să introducă în dezbateri subiecte ce hulesc Sfânta Evanghelie, neagă Predania Bisericii și chiar creștinismul în sine. Mai mult, s-au găsit argumente „teologice” privind hirotonia femeilor, căsătoria dintre

¹¹ Adică eliminarea sau retâlcuirea pasajelor cultice și liturgice ortodoxe ce contrazic ideile de unire inter-creștină și inter-religioasă.

homosexuali, toate conferințele incluzând și participări la felurite venerări animiste și păgâne.

Această apostazie generală a protestanților de la viața și credința creștină dovedește lămurit că mărturisirea credinței Ortodoxe prin participarea la dialogurile intercreștine se bazează pe închipuiri și basme. Ca o reacție firească la înmulțirea ereziilor protestante a venit hotărârea multor Biserici Ortodoxe de a se retrage din dialogurile teologice și din CMB. În această direcție, primul pas l-a făcut Maica Bisericilor, străbuna și preaînțeleapta Patriarhie a Ierusalimului, în anul 1992, urmată, nu după mult timp, de Biserica Georgiei și de cea a Bulgariei, pregătind retragerea și altor biserici ortodoxe. Biserica Serbiei a hotărât într-o adunare a Sfântului Sinod din iunie 1997, să se retragă din CMB, decizie care din nefericire nu s-a împlinit. Biserica Ciprului, de asemenea, într-o adunare a Sfântului Sinod s-a dezbinat în două tabere: cei care au votat pentru ieșirea din CMB și cei împotriva, și doar votul hotărâtor al Arhiepiscopului a ales rămânerea în CMB, pentru a se evita conflictele politice în problema etnică a insulei. Cu multă îngrijorare și neliniște asupra continuării participării s-a reflectat la nivel de Sinod și în Biserica Greciei - înaintea conducerii actuale -, precum și în Biserica Rusiei.

Toate aceste noi evoluții ecumeniste din interiorul Ortodoxiei (care vor dovedi cât sunt de dezbinătoare când se vor maturiza), arată și mai lămurit că Biserica

Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolică continuă să rămână un mărturisitor și un paznic neînfricat al credinței și viețuirii ortodoxe. S-au ridicat glasuri care, împotrivindu-se hotărârilor prezentei Conferințe, au afirmat că unitatea inter-ortodoxă nu trebuie sfărâmată, ci de comun acord să hotărască în această privință toate bisericile laolaltă, deși este cunoscut faptul că participarea la CMB nu a fost luată sobornicește, deci fiecare Biserică locală hotărăște pentru sine în parte. Hristos Dumnezeu nu a îngăduit Sfinților Părinți și Sfințelor Soboare ale Ortodoxiei luarea de hotărâri împreună cu ereticii, cu prietenii ai ereticilor sau cu cei care gândesc eretic.

La cererea Bisericilor Serbiei și Rusiei de a analiza motivele ieșirii din CMB, a avut loc în perioada 29 aprilie - 2 mai 1998 la Tesalonic o „Întâlnire Inter-Ortodoxă”, la care a participat și Patriarhia Ecumenică a Constantinopolului¹². La această dezbateră, Patriarhia a recunoscut dreptul hotărârilor din cadrul fiecărei Biserici autocefale, îndemnând la rămânerea în CMB, cu speranța de târăgănare a lucrurilor. Aceasta chiar dacă în declarația finală a Patriarhiei se recunoaște că *„în urma participării ortodoxe de aproape un secol la Mișcarea Ecumenică și de prezența de jumătate de secol în Consiliul Mondial al Bisericilor, nu se constată un progres satisfăcător multilateral pentru dialogul teologic dintre creștini. Din*

¹² Care mai apoi a sistat toate manifestările legate de această temă.

contră, distanța dintre Ortodocși și Protestanți a devenit mai mare, din pricina abaterilor crescânde [limbajul globalizator, hirotonia femeilor, drepturile „minorităților sexuale”, sincretismul religios, n.n.] în mijlocul confesiunilor protestante”.

Pentru a se oferi un fundament teologic și argumente ecumeniștilor, dar și pentru a se aplatiza neliniștea binecredincioșilor din Bisericile Ortodoxe, a avut loc în iunie 2003 la Tesalonic, un „Simpozion Academic Internațional”, unde a fost prezent și Preafericitul Hristodulos, Arhiepiscopul Atenei și întregii Elade. S-au întrunit profesorii ecumeniști de la Facultatea de Teologie, dar și reprezentanți și sponsori din cadrul „Consiliului Mondial al Bisericilor”.

Încă o dată s-a adeverit că Ortodoxia nu poate fi mărturisită în cadrul ecumenismului: concluziile acestui Simpozion Ecumenist au găsit motivații pentru hirotonia femeilor, în timp ce Sfânta Tradiție liturgică și canonică a Bisericii în privința rugăciunilor în comun cu ereticii a fost nesocotită. S-a vorbit despre „puținătatea argumentelor teologiei ortodoxe împotriva hirotoniei femeilor”, iar legat de toleranța față de rugăciunile în comun s-a afirmat doar că: „Singura rugăciune comună care este în mod expres interzisă este rugăciunea euharistică”. Bineînțeles, pe baza acestor concluzii amăgitoare - de vreme ce nu s-au găsit impedimentele ce interzic hirotonia femeilor, iar rugăciunile cu ereticii s-au considerat a fi îngăduite -, retragerile unor Biserici Ortodoxe din CMB au fost

declarate deplasate și fără motivație teologică. De pe această poziție s-a făcut apel către Bisericele Georgiei și Bulgariei să se întoarcă la „familia ecumenistă universală”. Aceste neserioase și ușuratece argumente teologice au fost acceptate în întregime, după cum s-a văzut, și de Arhiepiscopul Atenei și întregii Elade prezent la acel Simpozion, care - fără încredințare sinodală - a afirmat: „*Așadar, șansele ca Biserica noastră [a Greciei, n.n.] să se retragă din CMB vor fi foarte mici.*”

În cuvântările și dezbaterile prezentei Conferințe Teologice Inter-Ortodoxe, s-au adus argumente incontestabile împotriva hirotoniei femeilor și, totodată, au fost reamintite anatemele Sfintelor Canoane, aruncate asupra oricăror împreună-rugăciuni cu ereticii, nu numai a celei euharistice: „*Noi ne rugăm pentru neortodocși spre a-i întoarce la Biserică, nu împreună cu aceștia.*”

~ V ~

Dialogul cu Monofiziții

C oncesii serioase în materie de credință sunt făcute și în cadrul dialogurilor teologice pe care ortodocșii ecumeniști le susțin cu tabăra Monofiziților; mai nou, aceștia, din „dragoste”, sunt numiți „necalcedonieni”, „antecalcedonieni” sau creștini ai „Vechilor Biserici de Răsărit”, în fine, chiar și ortodocși.

La prezenta Conferință s-a arătat de ce dialogul purtat până acum cu această tabără a ereticilor nu a adus roade de îndreptare. Cele trei „Clarificări”, ce apropie învățătura ortodoxă de cea monofizită, sunt păreri inadmisibile pentru Biserica Ortodoxă. De asemenea, săvârșirea Sfințelor Taine ortodoxe împreună cu Monofiziții (din Siria), acceptată în anul 1991 de către Patriarhia Antiohiei, sau recunoașterea parțială de către Patriarhia Alexandriei a „tainelor” monofizite, precum și hotărârile privitoare la revizuirea textelor liturgice și definirea unui tipic de co-liturghisire a ortodocșilor cu monofiziții - lămuresc cât de mari sunt căderile aduse de „dialogurile ecumeniste”. La nivelul învățământului teologic s-a ajuns la justificarea unor erezii în cadrul Secției Pastorale a Facultății de Teologie din Tesalonic, când două teze de doctorat au susținut că monofiziții Dioscor și Sever nu au fosteretici, ci au fost anatemizați din pricini omenești - lucrări fără adevăr teologic și hulitoare pentru Sfinții Părinți și Sfintele Sinoade care au condamnat capii acestor erezii și „bisericele”¹³ întemeiate de urmașii acestor eretici.

¹³ Precum cele de astăzi: copte, persane, melchite ș.a.

~ VI ~

Dialogul cu Paleocatolicii

Singurul dialog teologic care s-a încheiat prin primirea învățăturilor curate ale Ortodoxiei de către neortodocși este dialogul cu vechii catolici. Hotărârile semnate condamnă toate greșelile fundamentale ale papismului, greșeli care au determinat retragerea, după Conciliul I Vatican din 1870, a numiților Paleocatolici, aceștia ridicându-se astfel împotriva proclamării dogmei infailibilității papale. Bineînțeles, neputând îngădui această hotărâre, care îi era și nefavorabilă și imposibil de controlat, Roma a făcut tot posibilul pentru ca succesul acestor dialoguri să nu ducă la unirea Paleocatolicilor cu Biserica Ortodoxă. Ar fi fost pentru prima dată când o parte a creștinismului apusean s-ar fi reîntors la Trupul Bisericii celei Una, Sfinte, Sobornicești și Apostolice, arătând prin aceasta întregului Apus catolic și protestant, calea revenirii. Totuși, Paleocatolicii au comis o greșeală în dialogul lor cu Anglicanii, declarându-se în favoarea hirotoniei femeilor, refuzând hotărârile ortodocșilor în această problemă și punând o piedică serioasă în calea apropierei.

~ VII ~

Calea dialogului întru adevăr

Privitor la discuțiile teologice, s-a constatat că Biserica nu evită dialogul, ci este deschisă tuturor și cheamă pe toți la mântuire, întru dreapta credință. Aceasta este condiția esențială și calea adevărată spre dialog: adevărul mântuitor despre Biserică se crede, nu se pune la îndoială în felurite discuții sau dispute. În cazul în care neortodocșii nu pot fi în stare să înțeleagă lucrarea mântuirii ori apucă să o nege, durata dialogurilor nu trebuie prelungită, ci mai degrabă trebuie ținut timpul de încercare, cum au făcut Sfinții Părinți în Sfintele Sinoade, după care dialogul să înceteze, dacă se dovedește zadarnic. Așa a făcut Însuși Domnul cu cei care s-au lipsit de învățătura Lui: «Nu vreți și voi să vă duceți?».¹⁴ Doar așa putem nădăjdui că neortodocșii se vor lepăda de înșelarea în care se află și vor putea veni în pridvorul Bisericii unde-L vor afla pe Hristos Domnul Adevărului: «Doamne, la cine ne vom duce? Tu ai cuvintele vieții celei veșnice».¹⁵

O mărturisire demnă și hotărâtă a fost arătată de Patriarhul Ieremia al II-lea cel Mare, în cel de al treilea „Răspuns” (1581) dat în cadrul dialogului cu teologii

¹⁴ Ioan 6.67.

¹⁵ Ioan 6.68.

protestanți, la Tübingen. Patriarhul degrabă înțelegând stăruirea acestora în înșelare și faptul că nu au de gând să primească învățăturile Sfinților Părinți - „luminătorii și teologii Bisericii” -, a întrerupt dialogul cu ereticii și i-a lăsat să meargă pe propriul lor drum, zicându-le: *„De aceea, din partea noastră, vă rugăm să ne sloboziți de aceste griji. Așadar, mergeți pe calea voastră; în cele ale dogmei nu ne mai scrieți; dacă o veți face, scrieți numai din pricina prieteniei”*.¹⁶

În cadrul prezentei Conferințe s-a arătat și dovedit cât este de greșită, neîndreptățită și nemaîntâlnită în istoria Bisericii, această osteneală de a purta dialoguri nu pentru deslușirea deosebirilor, a limitelor credinței, ci pentru afirmarea unor forme și asemănări comune. Ce rost are să discutăm despre cele pe care le acceptăm și cu care suntem de acord? Doar ca să ascundem diferențele și să slujim altor scopuri - anularea hotarelor Bisericii și îndepărtarea neortodocșilor bine intenționați, precum și ușurarea prozelitismului, spre paguba ortodocșilor?

Este crucial, de asemenea, ca toate deciziile în relațiile cu neortodocșii să aibă acoperire sinodală - ca întregul Trup al Bisericii să fie înștiințat -, deoarece se simte o dureroasă lipsă de împreună-lucrare dinlăuntrul fiecărei Biserici.

În continuare, participanții la Conferință au încuviințat hotărârea acelor Biserici Ortodoxe care s-au retras sau

¹⁶ I. Karmires, **Texte dogmatice și simbolice ale Bisericii Ortodoxe Universale**, Gratz, 1968, vol. 2, p. 489.

care sunt pe cale să se retragă din „Consiliul Mondial al Bisericilor”, respectiv din cadrul dialogurilor teologice.

Un loc aparte în mărturisirea ortodoxă din vremurile noastre o are **Epistolia** trimisă de Biserica Ierusalimului la 22 iunie 1922 celorlalte Biserici autocefale, prin care anunță întreruperea dialogului teologic cu „*toți neortodocșii deopotrivă*”, convinsă că „*acesta nu este doar inutil, ci și păgubos pentru Biserica Ortodoxă în general, și pentru Sfânta Biserică a Ierusalimului în special.*”

~ VIII ~

**De la dialogul inter-creștin
la sincretismul inter-religios**

În final, au fost precizate planurile de viitor ale Ecumenismului care, la scurt timp după succesul pe care l-a avut în dialogurile inter-creștine cu „teoria ramurilor”, „bisericele surori” și „teologia baptismală”, deja a trecut la următorul obiectiv al direcției „New Age”: **uniunea inter-religioasă**. Aici, vrăjmașii Bisericii spun că Hristos nu este singura cale a mântuirii, Dumnezeuul vieții și întruparea adevărului, ci că toate celelalte religii sunt căi spre mântuire, pentru ca, în final, uniunea religiilor să fie adusă prin lucrarea globalizării și a Noii Ordini Mondiale în mâna lui Antihrist.

Susținute și întărite tot mai des de către unii lideri „creștini” și anumiți teologi ortodocși, dialogurile și

hotărârile inter-religioase duc la un sincretism apostatic ce tăgăduiește învățăturile de credință ale Sfintei Evanghelii, defăimând viața și învățăturile Sfinților Mucenici și Mărturisitori, numiți „învechiți” și „fundamentațiști” tocmai de acei „creștini” ce convertesc singurul adevăr în mii de înțelesuri.

În urma dezbaterilor și a concluziilor formulate mai sus, participanții la Conferința Teologică Inter-Ortodoxă „*Ecumenismul - Geneză, Așteptări, Dezmințiri*” au formulat următoarele

PROPUNERI

1.

După cum îndeobște s-a arătat, în urma unui secol de participare a Bisericii în cadrul CMB, la dialogurile inter-creștine și inter-religioase, nu s-a ajuns la unitatea de credință. Dimpotrivă, treptat, s-a permis chiar declararea egalității religiilor, lucru primejdios, nefolositor și dăunător Bisericii. Astfel, se propune ca bisericile autocefale rămase în „Consiliul Mondial al Bisericilor” să se retragă din această organizație și să întrerupă dialogurile anti-teologice. Pentru împlinirea acestui obiectiv nu este necesară o decizie pan-ortodoxă, deoarece hotărârea de participare a fost luată de fiecare Biserică în parte. Singurul dialog care se justifică, pe baza

Sfintei Evanghelii și a Sfintei Predanii Apostolice este cel care răspunde la întrebarea pusă de acei neortodocși care caută mântuirea cu sinceritate: «*Ce trebuie să fac ca să mă mântuiesc?*»¹⁷ sau «*Ce să fac ca să moștenesc viața de veci?*»¹⁸.

2.

Bisericile ortodoxe, în frunte cu Biserica Constantinopolului - cea Întâi-Stătătoare în cinste și sfățuire, să cerceteze și să revizuiască relațiile lor cu catolicismul, „biserică” pe care toți Sfinții Părinți începând de la cinstiții ierarhi Fotie cel Mare, Grigorie Palama și Marcu al Efesului, cuvioșii Părinți Nicodim Aghioritul, Atanasie de Paros și Macarie al Corintului și până la Sfântul Ierarh Nectarie de Eghina și Sfântul Iustin Popovici o consideră pe drept eretică și nu „biserică soră”.

3.

Sfintele Canoane ale Bisericii să fie primite ca Sfinte Hotărâri Dumnezeiești ce interzic nu doar rugăciunea euharistică, ci orice rugăciune împreună cu neortodocșii de orice fel și în orice chip ar fi făcută. Hotărârile Sfintelor Canoane să fie aplicate mai ales în probleme de credință și nu doar în situații administrative sau juridice.

¹⁷ Faptele Apostolilor 16.30.

¹⁸ Luca 10.25 și 18.18.

4.

Să se trimită mesajul nostru de întărire acelor Biserici Ortodoxe care nu au acceptat până acum venirea papei în țările lor, și chemarea de a rămâne nestrămutate în această hotărâre. Cum își poate închipui cineva pe vreunul din Sfinții Părinți ca organizator de recepții în cinstea și primirea lui Arie, Nestorie, Eutihie și alți eretici?! De asemenea, să fie ștearsă din Calendarul Bisericii Greciei¹⁹ inacceptabila vizită a papei, ca mare realizare istorică și să se prevină în viitor repetarea vizitei acestuia.

5.

Să fie respinsă comuniunea privind Sfintele Taine dintre Patriarhia Antiohiei cu Sirienii iacobiți și Coptii (monofiziți), și de asemenea socotită drept neortodoxă recunoașterea „tainelor” ereticilor monofiziți de către Patriarhia Alexandriei. Să se facă ascultare de Canonul care zice: *„Cel care săvârșește Sfintele Taine împreună cu ereticii (intercomuniune) să se afurisească”*.²⁰

6.

Dialogul dintre Bisericile Ortodoxe să fie încurajat și întărit în duhul sobornicității, nu limitat numai la nivelul episcopilor. Este cel puțin întristătoare căutarea

¹⁹ Numit în grecește „diptika”, n.n.

²⁰ Canonul 45 al Sfinților Apostoli.

dialogului cu diferiți eretici și necreștini, în schimb părerile diferite ale fraților în credință să fie considerate „fanatice” și respinse.

7.

Să înceteze schimbările și inovațiile liturgice deoarece prin aceste „cenzuri” se aplică direct principiile ecumeniste ce conduc spre o închinare lipsită de orice fundament al învățăturilor de credință ortodoxe și ușurează primirea ereziilor. Bogăția liturgică a Bisericii Ortodoxe nu aparține unei anumite Biserici locale, ci este viața Bisericii de-a lungul timpului, ce trebuie păzită ca o comoară de neprețuit.²¹

8.

Să se atragă atenția conducătorilor Bisericii de pretutindeni că, în cazul în care vor continua participarea, sprijinirea și întărirea pan-ereziei ecumenismului inter-creștin și inter-religios, obligația mântuitoare, canonică și patristică a dreptcredincioșilor clerici și laici față de aceștia este neîntovărășirea, adică întreruperea pomenirii episcopilor care se vor face părtași la comuniunea cu înșelătoarea erezie. Nu este vorba de o schismă, ci despre bineplăcuta mărturisire

²¹ Particular pentru Biserica Greciei, participanții la Conferință au argumentat, criticat și respins transpunerea în paralel - în greaca veche și cea modernă - a textelor liturgice și scripturistice, practică secularizantă propusă și adoptată în Episcopia Atenei.

înaintea lui Dumnezeu, precum au făcut Sfinții Părinți de demult, dar și episcopii mărturisitori din zilele noastre, între care înțeleptul și venerabilul Mitropolit Augustin din Florina, precum și Părinții Sfântului Munte Athos.

9.

Să se declare ferm și hotărât că ecumenismul și dialogurile necondiționate cu neortodocșii creștini și cu cei de altă religie nu aduc folos duhovnicesc, ci dăunează Bisericii; nu sunt lucrarea dragostei ci impunerea modului de gândire pământesc, prin crearea unor uniuni, alianțe și înfrățiri, în numele unei religii nemântuitoare ce dezbină Biserica și urmărește atingerea unor obiective de interes politic și material.

Toate manifestările ce se poartă sub sceptrul ecumenismului atacă deplinătatea credinței ortodoxe, aducând confuzie și tulburare în turma dreptcredincioșilor, de vreme ce fără o claritate a cunoașterii și păstrare a adevărului de credință, chiar în cele mai mici detalii, nimeni nu se poate mântui.

Dumnezeu dorește, în preamarea Sa dragoste de oameni, mântuirea tuturor. În schimb diavolul, dușmanul mântuirii, duce luptă de dezbinare asupra omului sub toate chipurile, din răzbunare, invidie și ură.

Prin marea lor necredință și apostazie, ecumeniștii astupă porțile mântuirii în Biserica lui Hristos - Biserica Ortodoxă singura arcă a salvării sufletelor, împiedicând

pe cei sinceri să vadă pe Hristos drept singura Cale a mântuirii.

*

În concluzie, din dragoste de Hristos, respingem ecumenismul, cu dorința de a arăta - neortodocșilor creștini și celor de altă religie -, bogăția dăruită nouă tuturor de Hristos Dumnezeu în Sfânta Sa Biserică Ortodoxă, adică putința de a deveni și de a fi mădulare ale Trupului Său.

EXTRASE
din lucrările Conferinței

- 1. Biserica Ortodoxă Sârbă și ecumenismul.**
Episcop Artemie de Raska și Prizren
- 2. Este îndreptățită participarea ortodocșilor la Consiliul Mondial al Bisericilor?**
PC Preot Prof.dr. Theodoros Zisis
- 3. Ecumenismul în Biserica Ortodoxă Română.**
Ieromonah Visarion Moldoveanu

BISERICA ORTODOXĂ SÂRBĂ ȘI ECUMENISMUL

Episcopul Artemie de Raska și Prizren

Ecumenismul este un prunc născut la începutul secolului XX. A cunoscut o metamorfoză în Consiliul Mondial al Bisericilor la mijlocul veacului, pentru ca în prag de mileniu să-și tragă ultima suflare, fiind respins cu tărie. Din nefericire, a supraviețuit acestei crize, continuând să tulbure Biserica lui Hristos și în secolul XXI.

Această Conferință teologică despre ecumenism, după smerita noastră părere, este una mult prea târzie, însă nu fără de nădejde. Așadar, mulțumim lui Dumnezeu, precum și tuturor celor ce s-au străduit să facă posibilă această aleasă întrunire, pentru că ne-au oferit ocazia dezbaterii problemelor ecumenismului din diferite perspective, lucru de mare folos tuturor Bisericilor Ortodoxe locale ca și Bisericii în întregul ei, precum și fiecărui creștin binecredincios. Credem că această

întrunire va ajuta Biserica să adopte poziția convenită, privitor la cea mai recentă și mai primejdioasă erezie ecleziologică - pe care binecunoscutul teolog, părintele Iustin Popovici, a numit-o **pan-erezie**, deoarece adună toate ereziile cunoscute până acum în istoria Bisericii.

Au fost și încă vor mai fi multe discuții la această aleasă adunare despre Biserica cea Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească - Biserica Ortodoxă, cât și despre noțiunea de ecumenism în sine. Prin urmare, nu vom insista mult asupra acestor concepte în expunerea noastră. Întrebarea pe care o vom pune este: *„În ce măsură și în ce fel se opune Biserica Ortodoxă Sârbă ecumenismului? Prin cine și în ce fel această opoziție s-a manifestat și se manifestă până în ziua de astăzi?”*

Conștiința că nici o biserică ortodoxă locală nu a rămas nepătată și neatinsă de epidemia ecumenistă este un adevăr dureros. Unele au fost influențate mai mult, altele mai puțin. Însă este mângâietor și încurajator faptul că în fiecare biserică ortodoxă locală au existat și încă mai sunt persoane și obști - pilde sfinte și luminătoare -, care se opun cu stăruință, prin cuvântări și scrieri, pătrunderii ecumenismului în deplinătatea Ortodoxiei¹. Poate că

¹ Singura excepție de la regulă este, din nefericire, Patriarhia Ecumenică - de fapt promotorul tuturor evenimentelor ecumeniste și al tendințelor globaliste. Până acum, nici un glas de opoziție nu s-a făcut dinăuntru acestei biserici locale, sau vreo atitudine ce s-ar împotrivi activității ecumeniste a conducătorului și a reprezentanților acestei biserici. Din contră, adesea se pot auzi doar vorbe de condamnare și atacuri împotriva

aceștia nu sunt mulți, poate că nu sunt îndeajuns de legați unii cu ceilalți și nu sunt aliați într-o front comun de apărare, însă, mai înainte de toate, toți acești luptători sunt uniți cu Capul Bisericii, Domnul Iisus Hristos și cu toți Sfinții Bisericii Ortodoxe – care de-a lungul secolelor s-au nevoit și au luptat pentru neprihănirea credinței ortodoxe – și, prin sfinți și cu ajutorul lor, sunt uniți unul cu celălalt. Aceasta ar putea fi „turma mică”, pe care Domnul a mângâiat-o în Evanghelie, atunci când a zis: «Că a binevoit Tatăl vostru să dea vouă împărăția» (Luca 12.32).

În Biserica Ortodoxă Sârbă, cel dintâi și cel mai de seamă oponent al ecumenismului a fost și rămâne părintele Iustin Popovici, de fericită pomenire, cel care ne-a întărit pe toți prin cuvinte și fapte de mărturisire, insuflând multora râvna sa. Părintele Iustin a exprimat lămurit poziția sa teologică ortodoxă asupra ecumenismului, în binecunoscuta sa carte *Biserica Ortodoxă și ecumenismul*², unde a dat o definiție scurtă, dar cuprinzătoare, ecumenismului: «*Ecumenismul este numele de obște pentru toate pseudo-creștinismele, pentru pseudo-bisericile Europei Apusene. În el se află cu inima lor toate umanismele europene cu papismul în frunte, iar toate aceste pseudo-creștinisme, toate aceste pseudo-bisericile nu sunt nimic altceva decât erezie peste erezie. Numele lor evanghelic*

celor care, din cuprinsul Ortodoxiei, se străduiesc să păzească neprihănită „mărturisirea de credință” de nesănătoasa erezie ecumenistă.

² Publicată pentru prima dată la Tesalonic în 1974

de obște este acela de „*pan-erezie*”». Părintele Iustin conturează aici cel mai bine întreaga anormalitate și diformitate a ecumenismului, așa cum se arată în timpul nostru, punându-l să se reflecte în oglinda adevăratei Biserici a lui Hristos, cea Una. Iar aceasta a făcut-o înfățișând învățătura apostolică drept-slăvitoare despre Adevărata Biserică a lui Hristos, Biserica Apostolilor și a Sfinților Părinți, precum și Sfânta Tradiție, în chipul cel mai limpede și plin de înțeles: **„Numai dacă are cineva cunoașterea adevărată și deplină a învățăturii lui Hristos îi este cu putință să discearnă cu ușurință și să recunoască toate învățăturile mincinoase și eretice.”**³

Obârșiile ecumenismului ca mișcare de unire a creștinilor, progresul și evoluția sa istorică - precum și feluritele curse în care au căzut și continuă să cadă mulți creștini ortodocși, incluzând chiar și o parte din cler și mulți episcopi -, au fost înfățișate și descrise sistematic de către ieromonahul Sava Janjic, din obștea Mănăstirii Decani, în cartea *Ecumenismul și vremea apostaziei*⁴, unde ecumenismul este clar definit, mai înainte de toate, ca o „erezie ecleziologică”, al cărei scop este să preschimbe Trupul lui Hristos (Biserica) într-o „organizație ecumenistă”, lovind astfel la însași rădăcina credinței ortodoxe - Biserica. De fapt, ecumenismul - potrivit părintelui Sava -, caută să „corecteze” arbitrar învățătura dumnezeiesc-omenească a Domnului Hristos, reducând-

³ Idem, p.218.

⁴ *Ekumenizam i vreme apostasije*, Prizren (Kosovo), 1995.

o la nivelul unui concept social, umanist și pacifist, încercând să-L înlocuiască pe Însuși Hristos Dumnezeu cu omul european ateu și secularizat. Din pricina văditei sale poziții anti-ecumeniste, cartea părintelui Sava a fost atacată de către mulți și chiar interzisă la vânzare în librării și pangare bisericești; totuși, nimeni nu a încercat, cu atât mai puțin să fi izbutit, în a tăgădui sau a contesta oricare din lucrurile prezentate în ea.

Mai recent, campionul opoziției și rezistenței anti-ecumeniste în Biserica Ortodoxă Sârbă a fost și rămâne „*Sfântul Cneaz Lazăr*”⁵, o revistă publicată în Eparhia de Raska și Prizren, în ultimii doisprezece ani. Aceasta urmărește cu atenție toate evenimentele ecumeniste și prezintă comentarii, articole, recenzii și opinii ale tuturor celor pentru care păstrarea neîntinată a credinței Ortodoxe reprezintă grija cea de căpătâi în viață, virtute mai importantă decât însăși viața. Publicația găzduiește articole de combatere și traduceri ale scrisorilor, hotărârilor și mărturiilor mănăstirilor din Sfântul Munte asupra feluritelor probleme. Când în domeniul teologiei se afirmă „ecumenicizarea practică” - atunci dialogul dintre ortodocși și neortodocși încalcă hotarul și pune în discuție adevărul credinței ortodoxe și neprihănirea Bisericii -, vocea conștiinței se face auzită mai întâi la monahii Sfântului Munte, apoi la diverși profesori și studenți teologi din Tesalonic, din Atena, respectiv din

⁵ În limba sârbă *Sveti Knez Lazar*.

rândul altor biserici ortodoxe. „Sfântul Cneaz Lazăr” prezintă astfel de studii, apeluri și proteste în paginile sale, lucrări ce contribuie mult la întărirea rezistenței împotriva ecumenismului în inima Bisericii Ortodoxe Sârbe. Printre aceste texte se numără și cele ce au criticat hotărârile de la Balamand, împreună cu scrisoarea trimisă de Sfânta Chinotită a Sfântului Munte Athos către Preafericitul Patriarh Ecumenic Bartolomeu, la sfârșitul anului 1993, precum și raportul Sfintei Chinotite a Sfântului Munte Athos asupra dialogului dintre ortodocși și anti-calcedonieni purtat la Chambésy, în noiembrie 1993 și multe altele.

Și din partea unor persoane și obști creștinești dinlăuntrul Bisericii Ortodoxe Sârbe există numeroase studii și atitudini asemănătoare. Demn de menționat este un text al monahului Ilie, intitulat „*Ceva mai rău decât ecumenismul*”⁶, în care se prezintă mărturii zguduitoare despre rugăciunile ecumeniste făcute împreună de ortodocși, romano-catolici și musulmani, la începutul anului 1992, în Bosnia și Herțegovina. Legat de aceasta, eparhia noastră a scris un scurt comentariu numit „*Dumnezeu nu poate fi corupt*”⁷, în care se arată cum aceste încălcări ale Predaniei Sfinților Părinți și ale Canoanelor Sfintei Biserici Ortodoxe duc direct, cu îngăduința lui Dumnezeu, la conflicte inter-etnice și vărsare de sânge.

⁶ *Nešto gore i od ekumenizma.*

⁷ *Bog se ne da ružiti* de Episcopul Artemije de Raska și Prizren.

Problema ecumenismului și atitudinea Bisericii Ortodoxe Sârbe, precum și problema participării ca membru în Consiliul Mondial al Bisericilor, au fost de asemenea un subiect frecvent de discuție, în toți acești ani, pentru Sfânta Adunare al Episcopilor. Am fost adesea inițiatorul și coordonatorul acestor discuții, prin comunicatele și articolele publicate în revista „*Sfântul Cneaz Lazăr*”.

Acesta a fost chiar motivul pentru care Sfântul Sinod al Episcopilor a emis o Hotărâre⁸ la sfârșitul anului 1994, spre a ne chema să prezentăm o scurtă trecere în revistă a istoriei Consiliului Mondial al Bisericilor, precum și examinarea prezenței Bisericii Ortodoxe Sârbe în CMB. Dând curs acestei hotărâri a Sfântului Sinod, în mai 1995 am prezentat Sfintei Adunări Episcopale următorul raport din care, nădăjduim, poziția personală față de CMB și ecumenism va fi limpede înțeleasă.

S-a explicat, mai înainte de toate, că însuși numele de „Consiliu Mondial al Bisericilor” este de neconceput, deoarece Sfinții Părinți ai celui de-al Doilea Sinod Ecumenic au statornicit că există doar „*Una Sfântă, Sobornicească și Apostolească Biserică*”, nu mai multe. Iar o răstălmăcire a acestor adevăruri de credință poate ridica sau crea orice gen de „consiliu” sau „uniune” cu un statut de *super-biserică*.

⁸ Hotărârea nr. 3128, datată 17 noiembrie 1994.

Apoi, pe scurt, s-a prezentat istoria creării CMB în 1948, arătând cum își are rădăcinile într-o erezie modernă - a-tot-erezia numită ecumenism -, răspândită la sfârșitul secolul al XIX-lea în sânul protestantismului, pentru a răspunde crizelor sale ideologice. Abia mai târziu această mișcare și ideile ei anti-eccleziale (precum așa-numita „teorie a ramurilor”) a ajuns să fie acceptată și adoptată treptat de către unele biserici ortodoxe locale, care s-au alăturat CMB, devenind mai apoi membre *organice*.

Biserica Ortodoxă Sârbă a rezistat timp îndelungat acestei ispite a ecumenismului. În cele din urmă, totuși, a devenit și ea membru al CMB, în 1965 și, silindu-se să nu rămână în urma pildei date de celelalte biserici ortodoxe locale, care deveniseră anterior participante, s-a implicat activ în toate dialogurile și activitățile ecumenice, indiferent cât de potrivnice erau tradiției Sfinților Părinți și rânduielilor canonice ale Bisericii Ortodoxe.

În continuare se vor prezenta câteva extrase din raportul către Sfânta Adunare a Episcopilor.

I. Înființarea C.M.B.

1.

Însuși numele de „Consiliu Mondial al Bisericilor” conține întreaga erezie a acestei organizații pseudo-eccleziale.

Biserica este Una și Sobornicească și în ea viază tot Adevărul, tot Harul și toate cele pe care Domnul le-a

adus cu El pe pământ și le-a dăruit pentru mântuirea oamenilor. Biserica este Una și Sobornicească pentru că îi adună pe toți cei ce doresc mântuirea într-o *una*, într-un *întreg*, care este Trupul Dumnezeu-Omului Hristos. Prin urmare, însăși ideea unui „consiliu” sau a unei „uniuni” a bisericilor este de neconceput, inadmisibilă și inacceptabilă cunoștinței și conștiinței ortodoxe.

2.

Consiliul Mondial al Bisericilor s-a născut dintr-o erezie modernă – pan-erezia numită *ecumenism*. Astăzi fenomenul ecumenist nu mai este ceva nou și necunoscut; s-a scris și s-a vorbit destul de mult despre el vreme de decenii și se poate spune că este un fenomen extrem de complex. Ecumenismul este, mai presus de toate, o erezie ecleziologică, deoarece lovește la însăși rădăcina Credinței Ortodoxe – în alcătuirea Sfintei Biserici, încercând să o preschimbe într-o „organizație socială”, golită de toate însușirile divino-umane ale Trupului lui Hristos, pregătind astfel calea pentru venirea lui Antihrist.

Temeliile ecumenismului au fost puse în Anglia încă din anul 1897, la *Conferința celor 194* de cardinali anglicani de la Lambeth. La această întrunire au fost formulate principiile de bază ale viitoarei uniri ecumeniste a „bisericilor” creștine. Conferința de la Lambeth a definit un *minim dogmatic*, adică unitatea va fi regăsită în baza comună de învățături teologice. Potrivit

acestei concepții, numitorul comun ar trebui căutat în Sfânta Scriptură (însă în afara contextului Sfintei Tradiții), în Simbolul de credință de la Niceea și Constantinopol, și în doar două taine: Botezul și Euharistia. Pe lângă acestea, s-a pus accentul pe așa-numitul „Principiu al toleranței”, privind învățăturile celorlalte „biserici”, în pregătirea introducerii unui „compromis al dragostei”. A treia invenție a Conferinței de la Lambeth a fost vestita „teorie a ramurilor”, provenită din afirmația că Biserica lui Hristos este, prezumtiv, un arbore cu multe ramuri, toate aceste ramuri fiind egale unele cu altele, reprezentând manifestarea Bisericii celei *una* doar în unitatea lor colectivă.

O dată sădită, sămânța cea rea s-a răspândit cu repeziciune. Până la începutul secolului al XX-lea, „bisericiile” protestante au organizat în 1919 un Congres Misionar Mondial la Edinburgh, unde s-a hotărât organizarea unei mișcări creștine mondiale care să se ocupe de chestiunile credinței și organizării bisericii. În același timp era activă și mișcarea „Viață și lucrare”, a cărei misiune era să realizeze unitatea creștinilor prin cooperarea lor asupra chestiunilor vieții practice. Din aceste două mișcări exclusiv protestante, unite mai apoi în 1948, la prima Adunare Generală de la Amsterdam ia ființă Consiliul Mondial al Bisericilor cu sediul la Geneva. Din nefericire, la această adunare au fost prezente și câteva biserici ortodoxe, printre care

Patriarhia Ecumenică, Biserica Ciprului, Biserica Greciei și Mitropolia Rusă din America.

3.

Din păcate, unii ierarhi și teologi ortodocși nu au rezistat acestei ispite a modernismului și secularismului multă vreme, și curând s-au infectat cu ea. Dintre bisericile ortodoxe, prima care a făcut concesii ecumenismului a fost Patriarhia Constantinopolului, încă din ianuarie 1920, prin Enciclica ei „*Către bisericile lui Hristos de pretutindeni*”, unde, pentru întâia dată, numele de „biserici” este acordat în mod egal tuturor feluritelor credințe eretice.

Astfel, încă de la începutul acestei nefericite enciclice, se zice: „...*apropierea între diferitele Biserici creștine și frățietatea între ele nu sunt excluse de către diferențele de doctrină care există între ele...*” Enciclica susține mai apoi necesitatea de a lucra pentru „*pregătirea și avansarea acestei uniri binecuvântate*”; numește felurite grupări eretice „*biserici care nu mai trebuie să se socotească unele pe altele a fi străine și venetice, ci înfrățite, făcând parte din casa lui Hristos*” și „*împreună moștenitoare, mădulare ale aceluiași trup și părtași făgăduinței lui Dumnezeu în Hristos (Efeseni 3:6)*”. Ca prim pas practic în dragostea și încrederea reciprocă s-a considerat a fi necesar ca Biserica Ortodoxă să primească Calendarul Nou (gregorian), „*pentru ca prăznuirea marilor sărbători creștine să se facă în același timp de către toate bisericile*”. Această cerință a fost împlinită

curând de către Patriarhia Constantinopolului (și mai apoi de alte câteva Biserici Ortodoxe locale), plătind un preț scump: schisma internă, atât între Biserici, cât și între credincioși.

Alte biserici ortodoxe au rezistat pentru o vreme acestei ispite. Îndeosebi Patriarhia Moscovei a arătat precauție în privința ecumenismului. Congresul Episcopilor Bisericilor Ortodoxe locale ținut la Moscova între 8-18 iulie 1948, cu ocazia aniversării a 500 de ani de la proclamarea autocefaliei Bisericii Ruse, a dat mărturie despre aceasta. Reprezentanții Bisericilor Alexandriei, Antiohiei, Rusiei, Serbiei, României, Georgiei, Bulgariei, Poloniei, Cehoslovaciei și Albaniei, care au luat parte la întrunire, au respins participarea la Mișcarea Ecumenică Mondială și CMB (care tocmai se înființase), condamnându-le ca eretice.

4.

Totuși, această râvnă a ortodocșilor în a propovădui Adevărul lui Dumnezeu despre Biserică nu a durat mult. Doar la patru ani de la alcătuirea Consiliului Mondial al Bisericilor, în 1952, Patriarhul Athenagoras al Constantinopolului a emis o enciclică, chemând toți conducătorii bisericilor ortodoxe locale să se alăture Consiliului Mondial al Bisericilor. În pofida faptului că motivele unui astfel de îndemn erau extrem de banale, umaniste și nebisericești (de pildă, „apropierea oamenilor și a națiunilor” cu scopul „confruntării marilor

probleme care preocupă întreaga omenire”), în decursul aceluiași an (1952), unele biserici ortodoxe s-au grăbit să se alăture CMB. Patriarhia Ecumenică și-a trimis reprezentanți permanenți la sediul CMB de la Geneva. În 1959, Comitetul Central al CMB s-a întâlnit cu reprezentanți ai tuturor Bisericilor Ortodoxe în insula Rhodos. De atunci, ecumenismul a trecut de zidurile Ortodoxiei și a început, precum un cancer, să o roadă dinăuntru. După întâlnirea de la Rhodos, ortodocșii au început să se întrecă unii cu alții care să fie mai ecumenist.

Începând din 1961, ecumeniștii ortodocși au început să convoace o serie de conferințe, cu scopul realizării țelurilor lor unioniste. Astfel, în 1964, s-a ținut la Rhodos o a treia conferință, unde s-a hotărât să se poarte dialoguri cu ereticii „de pe baze egale” și fiecare biserică ortodoxă locală era silită să stabilească, independent, „relații frățești” cu ereticii. Conducătorul tuturor acestor planuri ecumeniste a fost Patriarhul Athenagoras, care a inițiat o serie de întâlniri cu Papa Romei, a săvârșit ridicarea reciprocă a anatemei din 1054, a condus rugăciuni în comun ș.a., fiind urmat mai apoi de succesorii și asistenții săi, arhiepiscopii Iacov al Americii de Nord și de Sud, Stelian al Australiei, Damaschin al Genevei și mulți alții.

Lucrul asupra agendei ecumenice a fost însoțit de declarații separate ale unor reprezentanți individuali ai Bisericilor Ortodoxe, în afara celor aparținând Scaunului Constantinopolei – declarații care nu au nimic în comun

cu pozițiile și învățăturile Sfinților Părinți. Hotarele așezate de Părinții noștri între adevăr și minciună, lumină și întuneric, Hristos și Veliar au fost încălcate. Sarcina de căpătâi a tuturor manifestărilor de dragoste sentimentală (în esență, reciproc ipocrită) presupus arătată în aceste declarații a fost de a dezvolta în rândul creștinilor ortodocși conștiința că sunt *frați în Hristos* cu neortodocșii și împreună-mădulare ale adevăratei Biserici a lui Hristos cea una. Acestea au fost afirmate la întruniri și conferințe, tipărite în cărți și reviste, și emise la radio și televizor. Și toate acestea duc mai devreme sau mai târziu către „un singur Potir”, adică la împărtășirea în comun (*intercommunio*), scopul de căpătâi al așa-zisului „dialog al iubirii”. Potrivit părintelui Iustin Popovici, acesta este de fapt „*cea mai vicleană trădare a Domnului Hristos este trădarea lui Iuda și trădarea întregii Bisericii a lui Hristos*”.

II. Biserica Ortodoxă Sârbă se alătură CMB

Urmând exemplului dat de celelalte biserici ortodoxe locale, îndeosebi de Patriarhia Constantinopolei, Biserica Ortodoxă Sârbă a făcut încă de la început eforturi să se țină în pas cu vremurile. Deși nu era încă formal membră a CMB, a inițiat contacte strânse și dese cu acest „consiliu al ereziei” - așa cum l-a numit părintele Iustin -, și a început să primească vizite oficiale din partea membrilor

CMB, mai ales persoane responsabile cu asistența inter-ecclesială, precum d-l Tobias, d-l Maxwell și d-na Meyhoffer, iar în cele urmă secretarul general, d-l Visser't Hooft.

Deși este adevărat că Biserica Sârbă nu a avut un reprezentant oficial observator la cea de-a Doua Adunare a CMB din Evanston - S.U.A., în 1954, la a Treia Adunare de la New Delhi, din 1961, a trimis o delegație de trei membri (condusă de episcopul Visarion). La această adunare a avut loc o răsturnare totală de poziție în privința participării bisericilor ortodoxe locale. Aparent sub presiunea guvernului comunist sovietic, Patriarhia Moscovei și toate Bisericile din țările satelite au devenit membri ai CMB. S-au alăturat, în același timp, Patriarhiile Moscovei, Georgiei, României și Bulgariei, precum și Bisericile Poloniei și Cehoslovaciei.

Biserica Sârbă a devenit membră CMB pe „ușa din spate”, într-un fel oarecum dezonorabil – și anume, secretarul general al CMB, W.A. Visser't Hooft a făcut o vizită în Serbia și a propus Bisericii Ortodoxe Sârbe să devină membră, fără să iscălească neapărat anumite documente teologice care erau neîntemeiate dogmatic și canonic. Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Sârbe de la acea vreme (nu Adunarea Episcopilor), în frunte cu Patriarhul Gherman, a hotărât ca Biserica Sârbă să devină membru CMB. Acest lucru a fost acceptat și făcut oficial la o întrunire la Comitetul Central al CMB din Africa, în 1965. Mai apoi, Biserica Sârbă, precum celelalte Biserici

Ortodoxe, a devenit membru *organic* al CMB. Prin reprezentanții noștri oficiali (episcopi și teologi) s-a participat la toate adunările, congresele, simpoziioanele, întrunirile, rugăciunile și cele petrecute ulterior la CMB, care au fost încuviințate fără comentarii. Rodul acestei participări s-a reflectat într-un anumit ajutor material, pe care Biserica Ortodoxă Sârbă l-a primit periodic de la CMB, sub forma medicamentelor, a asistenței medicale și a stabilirii anumitor persoane în Elveția, a burselor de studii și a donațiilor financiare pentru anumite scopuri și nevoi concrete ale Bisericii Ortodoxe Sârbe, cum ar fi construirea unei noi clădiri a Școlii de Teologie. Am plătit pentru aceste firimituri de asistență materială cu pierderea, în plan duhovnicesc, a neprihănirii credinței noastre, a înrâuririi canonice și a credincioșiei față de Sfânta Tradiție a Bisericii Ortodoxe.

Prezența reprezentanților noștri și a reprezentanților ortodocși, în general, la felurite întruniri ecumenice nu are nici o îndreptățire canonică. Nu am mers acolo pentru a mărturisi deschis, cu curaj și cu tărie, Adevărul veșnic și neschimbat al Credinței și Bisericii Ortodoxe, ci pentru a face compromisuri și a încuviința, mai mult sau mai puțin, toate hotărârile și formulările prezentate de către neortodocși. Așa am ajuns în cele din urmă la Balamand, Chambésy și Assisi, care, luate în întregime, reprezintă apostazie și trădare clară față de Sfânta Credință Ortodoxă.

În toată această perioadă de declin a Bisericii Sfântului Sava în toate privințele, singurul glas care se putea auzi era cel al părintelui Iustin din Celie, care a fost și rămâne conștiința veghetoare și statornică a Bisericii Ortodoxe Sârbe. Simțind cu adâncime și trăind liturgic duhul Adevărului apostolic și patristic, el a scris în ce privește „lucrarea” ecumenistă a Patriarhului Athenagoras: *„Și Patriarhul Constantinopolului? Cu purtarea sa neo-papală, prin vorbele și faptele sale, a smintit conștiințele ortodoxe timp de decenii, părăsind Adevărul unic și atot-mântuitor al Bisericii și Credinței Ortodoxe, recunoscându-l pe Pontifex Maximus de la Roma cu mândrie diavolească...”*

Aceste cuvinte exprimă o poziție matură, sinceră și patristică despre un patriarh eretic și un diagnostic precis al intențiilor de căpătâi ale Constantinopolului, care sunt exprimate până în ziua de astăzi de urmașii Patriarhului Athenagoras sub ochii și cu consimțământul tacit al oficialilor celorlalte biserici ortodoxe. Oare ce ar zice astăzi părintele Iustin?

Singurul lucru bun din toate acestea este că reprezentanții și participanții noștri oficiali la diverse reuniuni ecumenice, atunci când se întorc acasă nu scriu sau publică nimic în presa bisericească despre hotărârile semnate, cu care să otrăvească poporul ortodox. Adesea, chiar și noi, episcopii reuniți în Adunare nu primim vreun raport oficial din partea fraților noștri episcopi care ne reprezintă, lucru pe care îl socotesc a fi inacceptabil.

Luând în considerare toate cele afirmate mai sus, pe de o parte, și veșnica măsură evanghelică care nu greșește când zice că „orice pom se cunoaște după roadele sale”, pe de alta, este limpede ca lumina zilei ce trebuie să facem.

Chiar la această Adunare trebuie să dăm o *hotărâre*, ca Biserica Ortodoxă Sârbă să se retragă din CMB și din toate organizațiile similare (precum Consiliul European al Bisericilor ș.a.) și să înceteze a mai lua parte la toate întrunirile ecumenist-ateiste.

Acest lucru trebuie făcut din următoarele motive:

1. Din ascultare de Sfântul Apostol Pavel, care sfătuiește și poruncește: „*Pe omul eretic, după prima și a doua mustrare, leapădă-l*” (Tit 3:10)

2. Pentru a arăta ascultare de toate Sfintele Canoane ale Bisericii Ortodoxe, împotriva cărora acum am păcătuit cu mult.

3. Deoarece nu există nici măcar un Sfânt Părinte al Bisericii care să ne fi slujit, prin învățăturile, viața și faptele sale, ca exemplu pentru a ne îndreptăți alăturarea și rămânerea pe mai departe în organizația anti-bisericească a CMB și în celelalte asemenea.

4. De dragul mântuirii sufletelor noastre, a sufletelor turmei ce ni s-a încredințat, pe care am smintit-o grav și am rănit-o duhovnicește prin ecumenicizarea noastră de până acum, precum și de dragul tuturor celor ce sunt încă în afara Corabiei Mântuirii – una, sfântă, sobornicească și apostolească Biserică Ortodoxă. O

asemenea acțiune hotărâtă și clară din partea noastră i-ar putea ajuta în căutarea și aflarea adevărului și a cărării către mântuire, mai mult decât continuarea asocierii noastre fără de culoare și fără de Dumnezeu cu ei.

III. Hotărârea de retragere

La doi ani după raportul nostru, Sfânta Adunare a Episcopilor Bisericii Ortodoxe Sârbe a hotărât în Sfântul Sinod întrunit în mai-iunie 1997, ca Biserica Sârbă să se retragă din CMB, adică a hotărât ca Biserica Sârbă să nu mai fie membru organic al acestei organizații. În explicarea acestei hotărâri, episcopii au afirmat că Consiliul Mondial al Bisericilor a fost creat ca o exprimare a dorinței de întemeiere a unei „biserici unite”, îndeosebi în rândul fracțiunilor din lumea protestantă (începând cu 1910). Precum am văzut, bisericile ortodoxe, fiecare în felul său, au participat regulat la așa-zisa Mișcare Ecumenică, îndeosebi după 1920, pentru a împlini porunca lui Hristos „ca toți să fie una” (Ioan 17:11).

La începuturi, au participat la ecumenism teologi de seamă, precum Sfântul episcop Nicolae al Zicăi, episcopul Irineu Cirici al Backăi, episcopul Irineu Djordjevici al Dalmației, protoprezviterul Gheorghe Florovski, preotul Dumitru Stăniloae și alții. Cu fiecare ocazie, ei mărturiseau hotărât Veșnicul Adevăr și poziția teologiei ortodoxe: „fără unitate de credință nu există unitate

în Biserică - Trup divino-uman al lui Hristos, și nici nu va putea exista vreodată". La toate întrunirile și adunările ecumenice, sfințiiile lor și-au desprins pozițiile și hotărârile lor ortodoxe, în concluzii separate. Doar mai târziu, după formarea CMB, acest principiu a fost treptat abandonat și reprezentanții ortodocși și-au amestecat tot mai mult opiniile cu concluziile și deciziile comune, în esență neortodoxe. Acest fapt se dovedește mai ales prin lucrarea prezentată Sinodului Bisericii Ortodoxe Sârbe, care explică și îndreptățește hotărârea de retragere din CMB precum urmează:

- Pentru că CMB a început să își neglijeze în activitățile sale poziția inițială în ce privește unitatea de credință, ca o pre-condiție a unității Bisericii;

- Pentru că acest Consiliu a început să aibă natura și statutul unei **super-biserici** și se comportă în duhul acesta, acceptând practic în activitățile sale teoria anglicană „a ramurilor”, inacceptabilă pentru Ortodoxie, și mai recent numită teoria „tradițiilor creștine”, potrivit căreia „tradițiile” unor secte protestante (create, de pildă, în secolul trecut) sunt egale și socotite la fel cu Tradiția vie a Bisericii Ortodoxe Răsăritene, care există neîntrerupt din timpurile apostolice;

- Pentru că CMB este tot mai influențat de secularism;
- Pentru că prin organizarea CMB, în care comunitățile protestante dețin majoritatea covârșitoare, Biserica Ortodoxă nu poate fi reprezentată corespunzător devenind minoritară și fără putere în a influența hotărârile CMB;

- Deoarece chestiunile credinței și rânduielilor, precum și unitatea în credință și în adevărata și unica Biserică a lui Hristos sunt tot mai neglijate în cercurile oficiale al CMB, din pricina pragmatismului și a politicilor seculare de zi cu zi;

- Pentru că cercurile oficiale ale mișcării ecumenice sunt dominate de duhul și organizarea sincretismului religios, în implementări și expresii practice (îndeosebi după adunările generale de la Uppsala și Canberra);

- Pentru că în loc să încerce a reduce deosebirile dogmatice și canonice existente, în duhul ecumenismului, unii din cei mai importanți membri ai CMB (cum ar fi Biserica Anglicană) introduc noi tradiții și practici „bisericești” pe care le îndreptățesc canonic, obiceiuri care primejdiesc învățăturile evanghelice și întreaga tradiție creștină a Răsăritului și a Apusului (de exemplu, hirotonirea femeilor în „episcopi” și „preoți”), creând o „neo-biserică” cu ordine, ecleziologie și morală cu totul apostată;

- Pentru că CMB tolerează în rândul membrilor săi unele comunități creștine care acceptă și binecuvântează practici sexuale nefirești și împotriva naturii (cununia persoanelor de același sex – lesbiene, homosexuali) ce sunt „rușine chiar și a le auzi”;

- Pentru că acest duh ecumenist, sincretist și secularist se transmite și în anumite cercuri ortodoxe, îndeosebi în rândul diasporei și în zonele mixte, unde inter-comuniunea și rugăciunile împreună cu neortodocșii au devenit o practică frecventă – o practică care tăgăduiește însăși învățăturile

Sfinților Părinți privind gândirea și viețuirea în Biserică (având o lucrare de zdruncinare asupra firii Bisericii);

- *Pentru că apartenența organică în CMB pricinuieste sminteală și dezbinări puternice în rândul bisericilor ortodoxe locale slăbind unitatea Ortodoxiei (în loc să contribuie la unitatea pan-creștină, acest fel de participare primejduiește direct unitatea din sânul Bisericii Ortodoxe, lăsând deoparte ereticile învățături promovate prin aceste participări!);*

- *Pentru toate motivele amintite mai sus, Biserica Ortodoxă Sârbă, mărturisitoarea și păzitoarea credincioasă (împreună cu celelalte biserici ortodoxe locale) a credinței și învățăturii Bisericii celei una, sfinte, sobornicești și apostolice a lui Hristos, își anunță retragerea din CMB și renunță la a mai fi MEMBRU ORGANIC al acestei organizații (așa cum au hotărât Patriarhia Ierusalimului și Biserica Georgiei). Făcând acestea, totuși, Biserica Sârbă nu renunță să continue a lucra pentru „unirea tuturor” și să continue a coopera cu toți, incluzând lucrul împreună cu CMB în domeniul umanitar, precum și în alte domenii de răspundere inter-creștină, pentru pace, dreptate și unitate între oameni și statele lumii.*

- *Ținând cont că această hotărâre va influența nu doar viața și misiunea Bisericii Sârbe, ci și a Ortodoxiei în general și misiunea mântuitoare a Bisericii în lume, Adunarea Episcopilor Bisericii Sârbe a hotărât ca înainte de retragerea definitivă, să trimită mai întâi aceste poziții și temeuri Patriarhului Ecumenic al Constantinopolei și tuturor conducătorilor bisericilor ortodoxe locale, cu propunerea și cererea ca să fie convocată cât mai curând o Conferință Pan-*

Ortodoxă, privind participarea viitoare a Bisericii Ortodoxe în general la Consiliul Mondial al Bisericii. Doar după această consultare, biserica noastră locală va adopta o poziție finală asupra chestiunii și o va împărtăși tuturor.”

IV. Zădărnicierea hotărârii la „Summitul de la Tesalonic”

Din nefericire, a devenit limpede că propunerile Adunării Bisericii Ortodoxe Sârbe au anulat toate motivele pentru o retragere finală și permanentă din CMB.

Summitul de la Tesalonic al reprezentanților tuturor Bisericii Ortodoxe s-a ținut mai apoi la puțină vreme, însă „concluziile” sale au împiedicat Biserica Ortodoxă Sârbă să-și ducă la îndeplinire hotărârea din 1997, de a renunța la apartenența și colaborarea cu CMB.

A fost ca și cum scopul consultării era de a diminua și invalida hotărârea Bisericii Ortodoxe Sârbe. Și, desigur, chiar în anul următor, în 1998, Adunarea Bisericii Ortodoxe Sârbe a oferit un răspuns nou la întrebarea ridicată. Acest al doilea răspuns, potrivit interpretării canonistului ortodox Zeljko Kotoranin, „nu a fost teologic, ci politic”.

A constat, mai întâi de toate, în refuzul Adunării de a-și proteja Hotărârea de falsificare și tăgăduire, motivând eșecul punerii în aplicare, iar în al doilea rând, în adoptarea concluziilor de la Tesalonic și trimiterea unei

delegații a Bisericii Sârbe la Adunarea CMB de la Harare, Zimbabwe.

Pe de altă parte, esența concluziilor întrunirii de la Tesalonic a fost urmărirea unei reorganizări din temelii a CMB, care nu s-a petrecut nici până în ziua de astăzi. Aceste „concluzii”, prin urmare, au rămas „literă moartă”. CMB nu s-a reorganizat în nici un fel, nu a devenit mai apropiat de Biserica Ortodoxă a lui Hristos, dar nici vreo altă biserică ortodoxă locală (inclusiv cea sârbă) nu s-a mai retras din CMB. Motivările și îndreptățirile retragerii din CMB (așa cum au fost prezentate în hotărârea Adunării Bisericii Ortodoxe Sârbe) sunt valabile pe mai departe, precum sunt, din păcate, și urmările ecleziologice dăunătoare care provin din această apartenență.

Astfel, prin al doilea răspuns, Adunarea Bisericii Ortodoxe Sârbe, renunțând la hotărârea precedentă (din 1997) și la împlinirea ei, a continuat să-și extindă *participarea organică* ca membru egal al Consiliului Mondial al Bisericilor, ducându-se pe sine, dimpreună cu turma sa, pe calea pierzaniei. Pur și simplu, continuarea apartenenței Bisericii Ortodoxe Sârbe la CMB nu este și nu poate fi bineplăcută lui Dumnezeu. Cei mai răspunzători din Trupul Bisericii, episcopii, atrag asupra lor și a turmei urgia lui Dumnezeu, sfidând învățătura Bisericii și încălcând rânduiala Sfintelor Canoane. Conceptul eretic al „ecumenismului evanghelic” -

Evanghelia fără Hristos, mântuirea fără Biserică – este de neacceptat pentru o conștiință ortodoxă sănătoasă.

V. Apelul de la Sopocani

Este mângâietor faptul că în Biserica Ortodoxă Sârbă, în pofida șovăirilor arătate de Sfântul Sinod al Episcopilor, există încă cei ce nu s-au împăcat cu acest deznodământ și continuă să se împotrivescă deschis și curajos ecumenismului eretic, precum și celor care-l susțin, expunându-se adesea persecuției fățișe din partea unor episcopi. Merită să pomenim câteva nume binecunoscute sârbilor. Pe lângă Zeljko Kotoranin, pe care l-am citat deja, îi avem pe Rodoljub Lazici, Miodrag Petrovici, Vladimir Dimitrievici, preotul Boban Milenkovici și alții. Curajoșii călugări și maici din aproape toate eparhiile Bisericii Ortodoxe Sârbe sunt cei mai statornici în împotrivirea lor față de ecumenismul „practic”.

Conglăsuirea tuturor luptătorilor pentru neprihănirea credinței și dreapta mărturisire a Bisericii Ortodoxe a putut fi auzită la întâlnirea de la Mănăstirea Sopocani, ținută în februarie 2001. Din partea acestei adunări de monahi, preoți și fii credincioși ai Bisericii Ortodoxe, călăuziți de grijă și dragoste pentru predania Sfântului Sava, a fost trimis un „Apel-declarație” către Sfântul Sinod

al Episcopilor Bisericii Ortodoxe Sârbe, după cum urmează:

- *Să se ducă la îndeplinire Hotărârea din 1997 privind retragerea Bisericii noastre din CMB, fără întârziere, arătându-se că fiecare Biserică Ortodoxă locală are autoritatea de a îndeplini o astfel de hotărâre de una singură, precum individual s-au alăturat CMB. Concluziile „Summitului de la Tesalonic” nu sunt și nu pot fi o piedică pentru aceasta;*

- *Să se reexamineze atitudinea față de romano-catolicism - pe care toți Sfinții Părinți și Dascăli ai Bisericii, de la Fotie cel Mare, la Marcu al Efesului și Iustin (Popovici) din Celie îl socotesc erezie nu „biserica soră” -, și să înceteze toate rugăciunile care se fac în comun cu romano-catolicii și Papa Romei sub masca „dragostei frățești”;*

- *Să nu primească sub nici o pricină vizita anunțată a Papei către Biserica Sârbă și să se pună capăt anumitor cereri (tot mai des auzite) de introducere a noului calendar, deoarece o astfel de încercare ar pricinui o mare schismă înăuntrul Bisericii noastre, așa cum s-a întâmplat în toate bisericile ortodoxe locale care au introdus noul calendar;*

- *Să se înființeze un dialog inter-bisericesc în Biserica Ortodoxă Sârbă privind toate problemele teologice controversate ale vieții duhovnicești, deoarece lipsa unui dialog bine-intenționat este pricina dezbinărilor dintre ortodocși, creând tabere de susținători a felurite școli teologice și pastorale, multe dintre acestea introducând inovații străine Sfintei Predanii.*

VI. Concluzie: o adunare a trâmbițelor

În cele din urmă, întâlnirea de la Sopocani își încheie *Apelul* prin cuvintele Sfântului Ierarh Nicolae Velimirovici despre râvnă și trezvie în lupta pentru mântuirea sufletului:

„Dacă zice cineva: pentru Biserica noastră primejdia era în trecut, iar astăzi primejdia a dispărut, se înșeală amarnic. Este un trâmbițaș care cântă să ne adoarmă. În veacul acesta avem trebuință de cât mai mulți trâmbițași care să cânte pentru a ne trezi, pentru a deștepta, pentru a ne pregăti, pentru a ne păzi pe sine. Căci nevrednicul de pomenire act, pe care clerul și poporul nostru l-a împiedicat să se întrupeze într-o lege [referire la Concordatul din 1937] încă mai bântuie pământul precum o nălucă, precum o umbră – tulburând, tulburând, tulburând.”

Vrem să ne încheiem prezentarea dorind în rugăciune ca adunarea noastră de la Tesalonic, Conferința Inter-Ortodoxă asupra Ecumenismului, să devină o *adunare a trâmbițașilor*, care, prin mărturia și râvna lor, vor trezi conștiințele adormite ale reprezentanților tuturor Bisericilor Ortodoxe locale, ca toți împreună și fiecare în parte, urmându-și glasul lăuntric, să se retragă din Consiliul Mondial al Bisericilor și să înceteze participarea la erezia ecumenismului. Astfel se va mărturisii înaintea întregii lumi că fără unirea în Biserica lui Hristos nu este

mântuire, că în afara ei nu există nici o altă biserică, iar Biserica una, sfântă, sobornicească și apostolică a fost, este și va rămâne pururea Biserica Ortodoxă.

Aceasta este singura slujire adevărată a aproapelui nostru, a celor de lângă noi, singura dragoste mântuitoare pentru toți neortodocșii din veacul de acum, potrivit cuvintelor Părintelui Iustin Popovici: *„Singura dragoste adevărată este cea care încredințează aproapelui viața cea veșnică.”*

ESTE ÎNDREPTĂȚITĂ PARTICIPAREA ORTODOCȘILOR LA CONSILIUL MONDIAL AL BISERICILOR?

PC Preot Prof.dr. Theodoros Zisis

I. Întru cele ale dogmei ortodoxe nu se admit abateri sau jumătăți de măsură

La întrebarea din titlu există trei răspunsuri. Primul dintre acestea este în totalitate negativ, de respingere a oricăror forme de participare. La celălalt capăt se găsește răspunsul întru totul pozitiv, entuziast. Iar al treilea răspuns ar fi calea de mijloc: participăm și trebuie să participăm la CMB, dar cu anumite condiții. La prima vedere se pare că această cale de mijloc care evită extremele este cea mai potrivită.

Este cunoscută învățătura lui Aristotel despre calea de mijloc, despre virtute. Această învățătură poate avea îndreptățire în morală, în plan practic, însă ea nu se poate justifica deloc și nu poate fi aplicată pe tărâmul credinței creștinești, al dogmei ortodoxe. Între lașitate - care, în esență, arată micimea - și răzvrătire - care vădește exagerarea, stă curajul, ca lăudabilă cale de mijloc. Însă, între credință și necredință există ceva intermediar? Între ascultarea de voia lui Dumnezeu și neascultare ar putea cineva să traseze o linie comună, ca să evite extremele? De bună seamă că nu. Ori credem în Dumnezeu și urmăm poruncile Lui, ori nu credem și urmăm drumul voii noastre. În Ortodoxie se cere credință desăvârșită, mărturisită întru adevăr și dreptate, până la capăt: *cred în Dumnezeu și Îl iubesc din toată inima și din tot cugetul și din toate puterile mele*. Și pun această credință a mea mai presus de tot și de toate și nimic nu o poate opri - nici un scop lumesc sau trupesc, nici măcar justificata grijă față de existența mea biologică nu poate fi pusă la socoteală. Dumnezeu nu ne iubește cu măsură, ci ne iubește atât de mult, încât a dat pe Fiul Său cel Unul Născut, Care a fost ascultător voii Tatălui nu cu măsură, ci până la cruce și moarte. „*Ascultător s-a făcut până la moarte și încă moarte pe cruce*”.

Sfatul lumesc dat Mântuitorului de către Apostolul Petru - pe când Iisus, pregătind pe ucenici, le-a vorbit despre Cruce și despre moarte - acela că ar trebui poate să înțelegem, să discutăm, să mai lăsăm, pentru a nu se

ajunge la răzvrătire împotriva stăpânirii, a arhierilor și a fariseilor, îndemnul de a fi mai îngăduitor cu Sine Însuși și cu ucenicii Săi, de dragul chemării Sale - după cum se justifică astăzi și dintotdeauna compromisurile celor care se supun gândirii lumești -, a fost lepădat ferm de către Hristos, cu vorbe grele rostite lui Petru: *„Mergi înapoia Mea satano, că nu cugeți cele ale lui Dumnezeu, ci cele ale oamenilor.”*¹

Aceeași ascultare desăvârșită față de voia lui Dumnezeu în cele ale mântuirii fără compromisuri și ale credinței fără jumătăți de măsură au păstrat toți Sfinții Mucenici și Noii Mărturisitori ai Bisericii, următori făcându-se lui Hristos și Apostolilor pe calea cea dreaptă a păstrării neîntinate a învățaturii dogmatice, mărturisind într-un glas: *„Nu este loc de pogorământ² în cele ale credinței.”*³

Am mai arătat și cu alte ocazii că întrunirile intercreștine și inter-religioase - ecumenismul în ansamblul său -, nu înseamnă numai negarea Sfintei Evanghelii, ci este o jignire adusă direct Sfinților Mucenici și Noilor Mărturisitori. Nivelarea creștinismului ortodox din zilele noastre face fără rost pătimirile, lipsurile, luptele și jertfele Sfinților Apostoli pentru răspândirea învățaturii celei cu adevărat mântuitoare la „frații” lor iudei și la celelalte neamuri, batjocorind în același timp stăruința

¹ Matei 16.23

² Iconomie, concesie, împuținare.

³ Sfântul Marcu al Efesului, *Scurta scrisoare*, P.G. 159, 1931C.

până la moarte a Sfinților Mucenici în mărturisirea dreptei credințe. Se relativizează însăși lucrarea mântuitoare a lui Hristos, care a venit în lume nu ca unul dintre multele adevăruri existente – după părerea ecumeniștilor – în toate religiile, ci ca singurul Adevăr întrupat și ca singura cale de mântuire. Se demolează astfel Biserica ce are ca temelie piatra cea din capul unghiului, pe Hristos.

Acum însă, din păcate, cei mai mulți dintre păstori au luat locul fariseilor și arhierilor din vremea lui Hristos, din motive ce țin de judecata acestei lumi, din pricini politice sau naționale: „*Pentru ca să nu piară neamul nostru.*”⁴

Și pentru a se „integra” în această „Nouă Eră” a lui Antihrist și a nu fi pecetluiți drept extremiști, fanatici și conservatori, fundamentalști sau talibani, aceste iude răstignesc adevărul credinței întru Hristos adăugând noi prigoane, defăimări morale și sociale contra mărturisitorilor credinței ortodoxe, folosind noi și tot mai meșteșugite metode.

⁴ Ioan 11.50

II. Imagini de Apocalipsă

Trebuie să avem astăzi, mai mult decât în alte vremuri, tăria proorocească a Sfântului Ioan Teologul și să ne adresăm nu celor șapte Biserici ale Asiei Mici, ci celor paisprezece Biserici Ortodoxe Autocefale și să le amintim că nu mai caută și nu mai încearcă să vădească pe profeții mincinoși și falșii apostoli ai începutului de secol XXI, slugile înșelătorului care au „*părăsit dragostea cea dintâi*”⁵ către Dumnezeu-Omul Iisus Hristos și Biserica Apostolică și nu „*urăsc faptele Nicolaiților care îl urăsc pe Dumnezeu*”,⁶ ci fac cârdășie cu tâlharii și desfrânații. Pentru că înălțimile pe care s-au înscăunat și faptele pe care le săvârșesc sunt „*tronurile Satanei*.”⁷

Acești falși apostoli cred că, implicând Biserica în diferite acțiuni ecologice, sociale, politice, olimpice⁸, dau viață Bisericii și dobândesc virtuțile oamenilor activi și progresiști, în timp ce trupul duhovnicesc al credincioșilor zace vlăguit, aproape mort. S-au aliat cu împărații, cu bogații, cu puternicii lumii acesteia și

⁵ Apocalipsa 2.4

⁶ Apocalipsa 2.6

⁷ Apocalipsa 2.13

⁸ Cu referire la binecuvântările unor clerici privind lumești întreceri și sportive concursuri unde nu se caută mântuirea sufletului ci proslăvirea trupului, distracția, omorârea timpului și dezlănțuirea patimilor.

prigonesc pe femeia cuvioasă scaldată în lumina soarelui și împodobită cu stele - Sfânta Biserică.

Nădăjduind în puterea Babilonului celui mare, aceștia se închină idolului puterii lumești, având ca model fie Vaticanul, fie Consiliul Mondial al Bisericilor. Îmbrăcată în porfiră și vison și împodobită cu tot aurul lumii, Desfrânata cea mare, mama desfrânaților, apărătoarea lumii păcatului și a înșelăciunii, bea și se îmbată din sângele Sfinților Martiri. Să se îmbete, să sărbătorească și să defăimeze cât pofteste pe falșii creștini și laicizații lideri bisericești rătăciți. Noi, creștinii ortodocși cei prigoniți și huliți, nu vrem să ne unim nici cu simpatizanții sau prietenii Vaticanului și nici cu membrii Consiliului Ecumenic, a căror obștească părtășie este cu a Babilonului celui mare; nu vrem să aparținem nici celor de mijloc, acelor care leagă participarea la CMB de anumite schimbări dogmatice și canonice, purtând astfel responsabilitatea tragediei pe care o trăiește Biserica de la începutul secolului XX. Tuturor apărătorilor și prietenilor ecumenismului să le amintim slăbiciunea gândirii lor și judecata cea cu osândire a mincinoasei biserici: *„Și a venit unul din cei șapte îngeri, care aveau cele șapte cupe, și a grăit către mine, zicând: Vino să-ți arăt judecata desfrânatei celei mari, care șade pe ape multe ... Și am văzut o femeie șezând pe o fiară roșie, plină de nume de hulă, având șapte capete și zece coarne. Și femeia era îmbrăcată în purpură și în stofă stacojie și împodobită cu aur și cu pietre scumpe și cu mărgăritare, având în mână un pahar de aur, plin de urâciunile și de necurățiile*

desfrânării ei. Iar pe fruntea ei scris nume tainic: Babilonul cel mare, mama desfrânatelor și a urâciunilor pământului. Și am văzut o femeie, beată de sângele sfinților și de sângele mucenicilor lui Iisus, și văzând-o, m-am mirat cu mirare mare... Iar împărații pământului, care s-au desfrânat cu ea și s-au dezmiardat cu ea, se vor jeli și se vor bate în piept pentru ea, când vor vedea fumul focului în care arde, stând departe de frica chipurilor ei, și zicând: Vai! Vai! Cetatea cea mare, Babilonul, cetatea cea tare, că într-un ceas a venit judecata ta!" (Apocalipsa 17.1,3-7; 18.9-10)

Ne întărește apropierea cerului și a pământului celui nou, venirea veacului celui veșnic și a-toate-învingător al Mielului lui Dumnezeu, slava Miresei și preamărirea Bisericii. Să săltăm și să ne veselim de această nuntă a Împărăției lui Dumnezeu, să ne întărim în credință pentru ca nu cumva să ne închinăm Fiarei și icoanei sale și să fim amăgiți de falșii profeți și de mincinoșii apostoli. Vremea mărturisirii a sosit: „Apoi mi-a zis: Să nu pecetluiești cuvintele proorociei acestei cărți, căci vremea este aproape. Cine e nedrept, să nedreptățească înainte. Cine e spurcat, să se spurce încă. Cine este drept, să facă dreptate mai departe. Cine este sfânt, să se sfințească încă. Iată, vin curând și plata Mea este cu Mine, ca să dau fiecăruia, după cum este fapta lui. Eu sunt Alfa și Omega, cel dintâi și cel de pe urmă, începutul și sfârșitul. Fericiți cei ce spală veșmintele lor ca să aibă stăpânire peste pomul vieții și prin porți să intre în cetate! Afară câinii și vrăjitorii și desfrânații și ucigașii și închinătorii de idoli și toți cei ce lucrează și iubesc minciuna! Eu, Iisus, am

trimis pe îngerul Meu ca să mărturisească vouă acestea, cu privire la Biserici.”⁹

Pentru cei care se ostenesc a ține calea de mijloc, vrând pasămite, să evite extremele - și înșeală poporul cu mărturii mincinoase, cuvântul Domnului le spune: „Știi faptele tale; că nu ești nici rece, nici fierbinte. O, de ai fi rece sau fierbinte! Astfel, fiindcă ești căldicel - nici fierbinte, nici rece - am să te vărs din gura Mea. Fiindcă tu zici: Sunt bogat și m-am îmbogățit și de nimic nu am nevoie! Și nu știi că tu ești cel ticălos și vrednic de plâns, și sărac și orb și gol!”¹⁰

Aș vrea să concluzionez, pe baza acestor proorocii din Cartea Apocalipsei, că ortodocșii n-ar fi trebuit să se lase înghițiți de Consiliul Mondial al Bisericilor și n-ar fi trebuit să participe la nici o altă formă de dialog ecumenic, deoarece aceste „înfrățiri” încalcă învățătura Sfintei Evanghelii, neagă jertfa Sfinților Mucenici, intră în contradicție cu rânduiele Sfintei Predanii și ale Sfinților Părinți, aduce inovații în viața Bisericii și ne face părtași la jocul Desfrânatei celei mari.

Pentru a nu fi acuzați că așezăm citate din Apocalipsă acolo unde nu se potrivesc, vom aduce în atenție unele aspecte uluitoare petrecute în prezent. Parcurgând referințele care vorbesc despre începuturile și evoluția mișcării ecumeniste și văzând, așadar, începuturile și obiectivele sale mincinoase, rămânem surprinși că nu a fost înțeles de la început acest „joc ecumenic” ce umilește

⁹ Apocalipsa 22.10-16

¹⁰ Apocalipsa 3.15-16

Mireasa lui Hristos, adică Biserica cea Ortodoxă. Ecumenismul, în rătăcirea sa, seamănă Biserica Ortodoxă cu una dintre multele așa-zise „biserici” care fac parte din CMB, adică pune pe picior de egalitate Ortodoxia cu erezia¹¹. Se mai poate vorbi aici de îngăduință, de toleranță, de poziții moderate sau de iconomie? Biserica cea adevărată este una și nedespărțită, după cum una și nedespărțită este credința „într-un Domn, o credință, un botez”, așa cum neîncetat mărturisim: „Cred întru Una Sfântă, Sobornicească și Apostolească Biserică”.

Oricât de mică sau de mare ni s-ar părea, **orice** rătăcire de la dogmă (de la învățătura de credință ortodoxă), sfâșie fără milă cămașa lui Hristos. Erezia lui Arie, numai una, a rupt cămașa lui Hristos și a provocat nespusă întristare și zdrobire Bisericii. Sfântul Petru, Patriarhul Alexandriei, văzând în vedenie pe Hristos ca pe un prunc cu cămașa sfâșiată, L-a întrebat: „Cine Ți-a sfâșiat cămașa, Mântuitorule?” Iar Domnul i-a răspuns ferm: „Mult înrăutățitul Arie.”

În toată iconografia ce înfățișează adunările celor șapte Sinoade A-Toată-Lumea, adunarea Sfinților Părinți - florile binemiroitoare ale raiului, gurile poleite ale Duhului - este zugrăvită în partea de sus, șezând cu severitate și dragoste; jos, la picioarele lor, umil, stă ereticul condamnat, pentru ca și el să se pocăiască, să se

¹¹ Făcând din Ortodoxie o erezie iar din erezie „biserica”.

smerească și să se mântuiască, dar și pentru a nu mai răspândi rătăcirea în poporul dreptcredincios.

Însă acum, atât a slăbit dragostea noastră față de Hristos și față de Biserică, încât nu numai o singură erezie, ci puzderia de erezii ale papalității și ale protestantismului nu neliniștesc sub nici un chip vreun patriarh, episcop sau preot, pe noi pe toți, pentru a vedea nu numai o singură ruptură în cămașa Mântuitorului, ci pe Însuși Hristos aproape dezgolit. Nu-i mai lepădăm pe cei ce sfâșie cămașa lui Hristos și nici nu-i mai vădim caeretici, ci îi socotim ca fiind deopotrivă „credincioși”, ba chiar „frați” cu noi. Doar încuviințând eresul, noi devenim asemenea cu ereticii, nemaiputând osebi adevărul de înșelăciune și lumina de întuneric. În locul Sinoadelor A-Toată-Lumea și a soboarelor Sfinților Părinți avem astăzi Consiliul Mondial al Bisericilor, însă nu mai avem condamnarea ereziilor și nici scrieri apologetice împotriva acestora. Nu este aceasta, oare, cea mai mare și cea mai gravă erezie bisericească a tuturor timpurilor?

Vremea cernerii duhovnicești nu este departe, căci deja vedem cum apar, puțin câte puțin, „înnoiri” în Sfânta Liturghie, nemaiauzite rugăciuni pentru „unitate”, se pregătesc cărți de cult cu texte noi, care să le înlocuiască pe cele rămase nouă drept moștenire, totul pentru a da slavă ereziilor și ecumeniștilor. Scrierile cele „vechi” arată prea limpede împreună-gândirea Sfinților Părinți, credința de neclintit și de neschimbat a Bisericii;

în cele noi, însă, se poate pune orice și pe oricine. Deja este anunțată „curățirea textelor liturgice” de severele condamnări sinodale aruncate asupra ereticilor. Deja două teze de doctorat susținute la Facultatea de Teologie din Tesalonic ridică pe doi dintre marii eretici, pe Dioscor și Sever în rândul Sfinților Părinți. Deja un mare ecumenist al secolului XX, care a participat în mod hotărâtor la promovarea ereziei ecumenismului, Hrisostomos mitropolitul Smirnei, a fost canonizat, îi cântăm tropare și îi zidim biserici, bazați pe patriotismul sincer al celor din Asia Mică și din întreaga Grecie. Drumul pentru canonizarea ecumeniștilor a fost deschis. Dacă Meletie Metaxakis și Athenagoras ar fi avut aceeași activitate naționalistă și același sfârșit, i-am fi canonizat demult.

III. Scopurile participării ortodocșilor la Consiliul Mondial al Bisericilor

Istoria participării ortodoxe la CMB este întunecată. A început sub direcțiile clare ale îndepărtării de predaniile bisericesti și a continuat cu așa-zisa încercare de a explica și de a mărturisi credința ortodoxă neortodocșilor, încercare menită să demonstreze celor din interiorul Bisericii că nu se trădează credința ortodoxă, fapt care a fost, însă, contrazis de evoluțiile ulterioare.

Participarea noastră la CMB nu este și nu poate fi un eveniment bisericesc. Este un plan umanist și un proiect politic de constrângere a ortodocșilor, pentru ca, în schimbul participării, aceștia să obțină câteva avantaje de ordin social, financiar, politic etc.

Încă de la începuturile ecumenismului, prezența ortodocșilor a fost caracterizată de rețineri și prudență. În prima Enciclopică patriarhală din 1902 se făcea referire la cele două ramuri ale creștinismului apusean, la catolicism și protestantism, evitându-se a fi numite biserici. Răspunsul Bisericilor ortodoxe autocefale la chemarea de a se apropia în vreun fel de credințele apusene a fost negativ. Nu încapе îndoială că, pe parcurs, Bisericile ortodoxe autocefale au renunțat sau au fost obligate să renunțe la pozițiile oficiale, fiind constrânse să participe la CMB din rațiuni naționalist-politice. Este suficient să ne referim la ceea ce a arătat unul dintre antevorbitorii la această Conferință. La întrebarea de ce continuă Biserica Ciprului să participe la CMB, vorbitorul a arătat că principalul motiv pentru care o face este speranța rezolvării chestiunii naționale. Aceleași motive sunt valabile pentru toate Bisericile¹², cu diferite sau similare probleme sau constrângeri, cum ar fi de exemplu intrarea în Uniunea Europeană. Acest lucru este valabil chiar și în cazul Întâi-stătătoarei Biserici a Constantinopolului.

¹² Printre care se află și Biserica Ortodoxă Română.

Pas cu pas, au fost arătate de către vorbitorii la această Conferință, motivele care au obligat Bisericile ortodoxe locale să participe la CMB. Aceste pricini nu sunt, după cum s-a arătat, de natură duhovnicească sau bisericească, ci de natură socială și politică.

Ultimul argument teologic care se aduce în favoarea participării la CMB este - pasămite - mărturisirea credinței ortodoxe. Nu negăm faptul că au existat într-adevăr teologi ortodocși, clerici și laici care au încercat să mărturisească credința ortodoxă, în special prin depunerea separată a declarațiilor în timpul primelor trei întruniri ecumenice. În cea de-a treia întrunire de la New Delhi din 1961, s-a arătat că numai Biserica Ortodoxă se identifică cu Una Sfântă, Sobornicească și Apostolească Biserică. Întreruperea acestor poziții curajoase și mărturisitoare după anul 1961 arată faptul că inițiatorii ecumenismului, ori au început să se teamă de acest adevăr al Bisericii Ortodoxe, ori au înțeles că sub aceste mărturisiri, nivelarea și asimilarea credinței ortodoxe este imposibil de realizat.

Însă, ce au reușit în acești zeci de ani de ecumenism, participanții clerici și laici ortodocși? Au determinat vreun catolic sau vreun păgân să vină în mijlocul adevăratei Biserici? Pot arăta pe cineva, unul singur măcar, botezat în sânul Ortodoxiei datorită dialogurilor teologice? Bineînțeles că nu!

Am avut ocazia să ascultăm la această Conferință și mărturiile unor oameni care, venind în sânul Bisericii

Ortodoxe din spațiile altor confesiuni, apreciază participarea la CMB ca fiind blasfemie și desconsiderare. Au trăit experiențe tragice atunci când li s-a refuzat intrarea în Ortodoxie de către episcopi ai diasporei. Este posibil să mai existe, să mai îngăduim să mai lucreze asemenea păstori, lupi îmbrăcați în blană de oaie, care lasă oile cele cuvântătoare afară din staul în gura lupului și în prăpastia înșelăciunii!? Au aceștia vreo legătură cu icoana bunului păstor care caută oaia cea pierdută? Aceștia nu numai că nu o caută, dar îi mai închid și poarta, atunci când aceasta încearcă, de una singură, să se întoarcă! Ca semn al lipsei lui Dumnezeu - chip dătător de nădejde și purtător de bucurie -, din lucrarea ecumenistă, poate fi arătat și faptul că nici un neortodox nu a venit la Ortodoxie prin mijlocirea dialogurilor teologice sau rugăciunilor ecumeniste.

Aș dori să mă refer în cele ce urmează și la câteva exemple care vădesc apostazia celor ce participă la CMB. Aduc în atenția dumneavoastră declarația blasfemiatoare a mitropolitului Ambrozie al Calabrei, președinte al Comisiei Sinodale pentru Relații Inter-ortodoxe și Inter-creștine care, în mai 2001, întrebat fiind cum este posibil să întâmpinăm cu toate onorurile un papă eretic care nu a lepădat Filioque din Crez, a răspuns: *„Eu nu sunt în interiorul Sfintei Treimi ca să cunosc dacă Sfântul Duh purcede de la Tatăl sau de la Fiul.”* Pentru această declarație nu ar mai fi trebuit să rămână în Biserică nici ca simplu laic.

O altă rătăcire a fost cuprinsă în textul Întrunirii de la Balamand din 1994, adunare în cadrul căreia s-a legiferat papismul ca Biserică și s-a recunoscut că apusenii au „*Sfinte Taine și har*”. Cel mai scandalos lucru a fost proclamarea inter-comuniunii Bisericii Antiohiei cu monofiziții. De asemenea să mai amintim și de *Simpozionul ecumenic* ținut la Tesalonic în iunie 2003, în cadrul căruia colegii ecumeniști ai Facultății de Teologie s-au exprimat în favoarea hirotonirii femeilor. La același simpozion, Arhiepiscopul Hristodulos a apreciat (spre marea satisfacție a protestanților) că vede îndepărtată perspectiva retragerii Greciei din CMB.

Înainte de a încheia, pe baza învățaturii Sfinților Părinți, aș dori să prezint unul dintre motivele pentru care ar trebui să ne retragem din CMB. Acest motiv privește mântuirea sufletului și viața cea veșnică.

Sfinții Părinți, luptători împotriva ereticilor prin mulțimea scrierilor teologice, nu căutau să-și arate erudiția, înțelepciunea sau vreo iscusință de filozof, insistând asupra înțelesurilor unui termen sau unor pasaje. Motivul pentru care condamnau erezia era, în primul rând, despărțirea sufletului de Hristos. Doreau să arate că înșelăciunea, idolatria, erezia împiedică mântuirea. Sfântul Grigorie Palama adversar al latinului Varlaam, arată într-un Sfânt Sinod, la care era prezent și împăratul, că nu se luptă pentru înțelesul unor anumite cuvinte sau al unor termeni, ci pentru adevăr, pentru a se salva împreună-lucrarea omului cu energia mântuitoare

a Harului lui Dumnezeu. În mod evident, în ecumenism mântuirea este împiedicată, deoarece se învață, în primul rând, că nu numai Biserica Ortodoxă, ci și erezia este un „loc al mântuirii”, încalcându-se astfel toată învățătura Sfinților Părinți, prin care „numai în Biserică există mântuire”. Atent, Părintele Alexis Karakalinos observa că pentru ecumeniști este valabil ceea ce spune Hristos fariseilor: *nici ei nu se mântuiesc și nici pe alții nu-i lasă*.

După toate cele prezentate mai sus, se pune întrebarea: **Nu se va găsi în zilele noastre nici un patriarh sau episcop care să ne îndepărteze de pan-erezia ecumenismului care neîncetat atrage în plasa sa teologi, clerici, monahi și laici?**

Am dialogat și am continuat să cedăm, în timp ce nici măcar nu ar fi trebuit să acceptăm acest fel de dialog, după pilda Sfinților Părinți, care au recunoscut în eretici lipsa de pocăință și împietrirea. Au fost de ajuns doi ani de dialog în cadrul Sinodului Ferrara Florența (1438-1439), pentru ca Sfântul Marcu al Efesului să înțeleagă uriașa înșelăciune a papistașilor și să-și schimbe poziția față de ei, întrerupând orice relații teologice. Să nu înșele clericii ecumeniști poporul, invocând ceea ce a spus Sfântul Marcu despre dialog înainte de sinod și ce a spus după aceea. Aceasta ar însemna schimbarea adevărului bisericii și negarea mărturiilor istorice, o palmă dată acestui mare sfânt care, hulit și blamat de toți, inclusiv de frații săi episcopi, a ținut pe umeri Ortodoxia.

Ne vom referi mai departe la un vrednic de pomenire patriarh care, arătând dragoste pentru teologii protestanți, a început dialogul teologic, dar curând s-a convins că aceștia nu căutau părăsirea înșelăciunii și revenirea la adevărul Bisericii Ortodoxe - drept urmare a părăsit degrabă dialogul. Este după adevăr și vrednică de pomenire, pentru toți liderii teologi de astăzi, epistola scrisă de către patriarhul Ieremia al II-lea în cel de al doilea răspuns către luteranii din Tübingen, la anul 1579: *„Să urmeze dacă așa voiesc, drumul înșelăciunii papistașilor și al monofiziților și să ne lase în liniște, de vreme ce nu respectă Predania și învățătura Sfinților Părinți. Nu purtăm nici o umbră de dușmănie, epistolele de prietenie sunt binevenite, dar nu și dialogul teologic pe teme dogmatice”*. Să nu uităm că aceste cuvinte sunt rostite de vrednicul patriarh în anii ocupației turcești.

Invocarea schimbărilor istorice, a schimbărilor de mentalitate, a intereselor bisericesti, a condițiilor politice care, chipurile, ar impune deschiderile ecumenice, nu are nici un fundament teologic. Niciodată până acum, Biserica nu s-a găsit într-o situație mai dramatică, poate afară de măcelul creștinilor din primele secole. Atunci nu existau teologi și clerici ecumeniști care să aplice învățătura ecumenică și să laicizeze Biserica. Atunci existau doar creștini martiri și mărturisitori. Unirile pământești și autoritatea omenească slăbănogesc prietenia cu Dumnezeu, alungă puterea crucii și

îmbolnăvesc Biserica. Însă, cu cât mai mult este prigonită Biserica, cu atât devine mai strălucitoare.

Același lucru s-a petrecut și se va mai petrece cu cetatea Constantinopolului, precum a arătat căderea sa. Starea duhovnicească de acum este mai precară decât în timpul primelor secole și a primelor persecuții, pentru că atunci exista căldură și zel, în timp ce acum există indiferență și apostazie, cu deschideri către papă și Apus din partea liderilor politici și bisericești. „Liturgia ecumenică” a ortodocșilor cu catolicii din decembrie 1452, cu șase luni înainte de căderea cetății, săvârșită în prea-minunata biserică Sofia, simbol al puterii și duhului ortodox, a fost încununarea ecumenismului de atunci, dar și clipa plecării în exil a Harului Duhului Sfânt, a dumnezeiescului aliat. Viitorul orașului a fost pecetluit: era de acum voia lui Dumnezeu ca cetatea să se turcească. Odată cu revenirea la adevărata credință ortodoxă, de la patriarhul Ghenadie al II-lea Scolarios - acest al doilea Moise care a plănuit ieșirea din robie a neamului [grecesc n.n.] - și continuând cu mărturisirea Sfântului Marcu al Efesului, Biserica s-a salvat și a continuat să slujească mântuirii în ciuda imenselor greutăți. A dat noi martiri și mărturisitori, mari patriarhi, ca Ieremia II Tranos, care nu au ținut cont de nimic și au întrerupt dialogul cu reprezentanții puternicii lumi apusene de atunci. Însă acum, odată cu nivelarea acestor temelii în secolul XX de către Meletios Metaxaki și Athenagora, odată cu mutarea nădejdii noastre de la

Dumnezeu către oameni, situația elenismului [și a românismului, n.n.] și a Ortodoxiei este tragică. Este oare întâmplătoare îngemănarea dintre întărirea ecumenismului și slăbirea elenismului [românismului, n.n.]?

Dumnezeu ne-a vestit mereu voia Sa, pentru ca liderii noștri să își asume ieșirea noastră din robia ecumenismului, robie care durează de aproape un secol. Se împietresc inimile și se întunecă mințile ereticilor, papistașilor și protestanților, după cum s-a întâmplat cu Faraon. Hirotonia femeilor, homosexualitatea, dezordinea din rândul protestanților, pierderea credinței, laicizarea, legăturile lumești și politice ale Vaticanului, chiar și operațiuni militare împotriva popoarelor ortodoxe, scandaluri de pederastrie și escrocherii financiare, insistența asupra întâietății în erezii și, mai presus de toate, sprijinirea unițiilor în țările ortodoxe, toate acestea și multe altele ar trebui să fi condus de mulți ani la ruperea, într-un mod mult mai sever decât cel în care a făcut-o patriarhul Ieremia al II-lea, a dialogului și a relațiilor, la despărțirea drumului virtuții de cel al răutății, la separarea căii adevărului de cea a înșelăciunii.

Luăm act cu admirație cu câtă severitate a scris actualul Patriarh ecumenic papei, pe tema unițiilor din Ucraina, după cum a făcut-o și Arhiepiscopul Atenei, alăturându-se Patriarhului Moscovei. Merită pomeniți cu bucurie toți cei care s-au ridicat împotriva papei și

metodelor lui. Nu putem însă sărbători în mod deplin, deoarece nu vedem **înfăptuite** aceste ocazii și aceste semne dumnezeiești de ieșire din robia ecumenismului. În curând, aceste reacții vor fi uitate și vom reveni la aceleași lucruri. Nu s-a observat până acum nici o schimbare în gândire, nici o schimbare a liniei teologice, nici o schimbare de substanță.

Corabia Ortodoxiei va continua să fie zdruncinată de valuri, iar Hristos va dormi până când rugăciunea Bisericii Îl va trezi pentru a liniști valurile eresului și ale ecumenismului.

ECUMENISMUL ÎN BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ

Ieromonahul Visarion Moldoveanu

Trăim într-un veac al dezechilibrelor duhovnicești, vremuri în care mulți dintre creștinii ortodocși sunt purtați de valuri, de orice vânt al învățăturilor deșarte, prin înșelarea oamenilor, prin vicleșugul lor, spre uneltirea rătăcirii (Efeseni 4.14).

Rămânând statornici credinței Sfinților Părinții ai Ortodoxiei, ne facem astăzi purtători ai cuvântului stareților, ieromonahilor și monahilor români care mărturisesc împotriva ecumenismului, spre a arăta binecredincioșilor creștini de pretutindeni cum eresul ecumenist caută să surpe Biserica lui Hristos.

Înainte de a face orice judecată în cele ale credinței, se cuvine a nu trece cu vederea mărturisirile celor care mai înainte de noi au știut să poarte „lupta cea bună”, ieșind biruitori: Sfinții Prooroci, Evangheliști, Apostoli, Ierarhi, Mărturisitori, Mucenici și Cuvioși din toate timpurile și toate locurile, care într-un cuget adevăresc Biserica Ortodoxă drept singura Mireasă a Domnului nostru Iisus Hristos și singura Corabie a mântuirii.

Încredințați fiind de cele de mai sus, vom căuta, pentru o prezentare cât mai clară a ecumenismului autohton, să găsim rădăcinile prin care s-a ridicat acest vlăstar eretic pe zidurile Bisericii noastre Ortodoxe.

Istoric vorbind, aderarea oficială și „legală” a Bisericii Ortodoxe Române la „Consiliul Mondial al Bisericilor” s-a făcut în anul 1964, dimpreună cu celelalte biserici autocefale din blocul comunist. Însă, pentru a avea o înțelegere clară a momentului, va trebui să ne aruncăm privirile asupra secolelor XIII-XVIII care - asemenea vremurilor de întemeiere a Bisericii Apostolice de către Sfântul Andrei în Dobrogea -, au însemnat pentru Ortodoxia românească *vremurile de aur*, când mai-marii voievozi luptau deopotrivă alături de cler pentru apărarea Bisericii și izbăvirea neamului creștinesc de cotropitorii mahomedani și latini, când dragostea de neam era totuna cu iubirea de Hristos și Biserică, pilde de viață creștinească și mărturisire ortodoxă rămase încă vii în conștiința românilor.

Întreaga moștenire duhovnicească și culturală a Bisericii începe a fi tăgăduită la jumătatea secolului al XIX-lea, în urma urcării pe tron a domnitorilor emancipați, inițiați în masonerie și docti în studii renaștentiste, care încet-încet au căutat desprinderea Statului de Biserică, culminând cu prigoana din perioada 1927-1934 a preoților și a monahilor ortodocși care au respins trecerea la noul calendar.

Înstăpânirea comunismului în Rusia Sovietică a avut ca urmare supunerea României în 1945. Deja ne aflăm în perioada expansiunii comuniste, care prin eliminarea în forță a partidelor politice și a îngrădirii Bisericii, a reușit instaurarea unui regim de teroare socială și ateism sistematizat, timp de 45 de ani. Temnițele s-au umplut de arhieriei, preoți, călugări și mireni mărturisitori ai credinței ortodoxe, iar prin rugăciunile acestora Biserica a respirat, prin jertfa lor Biserica a supraviețuit asupririlor. Însă, majoritatea poporului a primit din plin „binefacerile dictaturii”, prin cursuri de ateism, ședințe, plenare de idolatrie comunistă, totul și toate supravegheate de ochiul neiertător al Securității.

Un liman de nisip

Din păcate, strategia aleasă atunci de oficialii Bisericii în bătălia împotriva comunismului s-a dovedit astăzi a fi o mare pierzanie. Deschiderea către *blocurile religioase din*

Apus justifica un *nou curent* de respingere a tot ce însemna totalitarism, însă odată cu acesta a venit și „iertarea” ereziilor lor, numai pentru că pozau în „frații noștri cei anticomuniști”. Pe acest „liman de nisip” s-au demarat contactele inițial personale ale patriarhilor și apoi oficiale ale Bisericii Ortodoxe cu Vaticanul, apoi reînnoirea relațiilor cu anglicanii și restul protestanților, „Consiliul Ecumenic al Bisericilor” fiind văzut atunci ca o punte de recunoaștere a valorilor ortodoxe prigonite și secularizate de regimul comunist. Deja Vestul, cu toată apostazia lui, însemna „libertate” pentru o Românie ortodoxă înrobătă de ateism la toate nivelurile societății.

Anul 1990 aduce încetarea persecuțiilor, „libertatea” deschizând din ce în ce mai larg calea manifestărilor religioase eretice și păgâne, noul stat democratic uitând sau renegând luptătorii și martirii neamului și ai Bisericii până în ziua de astăzi. Acest fapt arată că duhul comunismului a lăsat sechele adânci în înțelegerea și trăirea Ortodoxiei; singurii supraviețuitori ai gândirii Sfinților Părinți și ai mărturisirii ortodoxe rămânând tocmai acei oameni care s-au confruntat direct, în bătălia pe viață și pe moarte cu „fiara roșie”, prin puterea lui Hristos biruind-o.

De aceea, pentru noi, românii ortodocși, ecumenismul își are rădăcina în idealismul socialismului comunist, care, la vremea lui a luptat pentru o „epocă de aur”, în care fericirea umanității ar fi fost desăvârșită când toate deosebirile de clasă, rasă și religie ar fi dispărut. Toată

această reeducare din perioada comunistă a făcut acum posibilă minților înfierate de apostazie, dorirea acelorași principii, dar sub altă denumire. Astăzi, ecumenismul contrabalansează comunismul - și o face cu mult succes, dar prețul plătit de Biserica Ortodoxă Română, prin toleranță și pogorăminte, este enorm:

- X comunismul a adus teroare și asuprire, ecumenismul vine cu iubire, libertate, toleranță, spre unirea tuturor religiilor prin dizolvarea învoățăturilor de credință ortodoxă;*
- X comunismul l-a negat pe Hristos Dumnezeu, ecumenismul recunoaște toți dumnezeii lumii;*
- X comunismul s-a străduit a stârpi Ortodoxia și a demola bisericile, ecumenismul zidește o nouă biserică dintr-o sumedenie de culte, religii și false biserici;*
- X comunismul a fost demonic, ecumenismul este antihristic.*

În România, ecumenismul oferă Bisericii iluzia *înnoirii*, a *unității* cândva pierdute. Purtat de mentalitățile neo-comuniste sau euro-liberaliste ale susținătorilor, azi ecumenismul se încarnează în diverși lideri politici și înalte fețe bisericești, ce văd în Biserică vreun partid religios cu orientare creștinească sau un domeniu personal. Așa, Biserica a ajuns să fie privită ca o instituție

a statului, iar gândirea Sfinților Părinți¹ socotită ca învechită, ultraortodoxă sau habotnică.

Cum istoria se repetă, trecutul vine sub o nouă formă în anul 1994, când, din dispoziții oficiale bisericești, se începe predarea ecumenismului în câteva facultăți de teologie, în paralel cu o avalanșă susținută de emisiuni media care până astăzi fac reclamă religiilor europene.

Concret, roadele ecumenismului românesc se arată prin semnarea acordului din același an de la Balamand-Liban, când fățiș se vădesc cine sunt cei ce fac mărturisirile de apostazie de la dogmele dreptei noastre credințe ortodoxe, ce urmăresc și cum se vor orienta pe viitor planurile de unire ale ortodocșilor ecumeniști. Imediat s-a declanșat infestarea premeditată a programei de învățământ în Facultatea de teologie, docilă acum noilor planuri europene de integrare în „socialismul religios”, ce vizează, printre altele, reducerea locurilor și anilor de studiu, precum și eliminarea disciplinelor fundamentale și apologetice. Astăzi, în cele mai multe facultăți teologice din România, nu mai există catedre de Apologetică.

În zece din cele paisprezece facultăți de teologie din România, din anul 1996, o nouă materie a devenit obligatorie: „**Ecumenismul**”, care - profitând de

¹ Dintotdeauna, primii păstrători ai graiurilor Sfinților Părinți se fac îndeosebi monahii, dar tot ei devin primii ținta prigoanelor, socotiți acum pentru mărturia lor într-o adevăr „nesupuși” și „răzvrățiți” față de niște „legi bisericești” total anticanonice și antibisericești, „abateri” pedepsite tot prin vechile metode de îngrădire tipice ideologiilor comuniste.

răstălmăcirile istorice și de desființarea catedrelor de Apologetică, Spiritualitate și Mistică -, reasează Ortodoxia într-o nouă viziune, desprinsă de „balastul” dogmatic și „învechitele” canoane, promovând în schimb halucinațiile „sfinților eretici” din Apus, ce văd Biserica lui Hristos deplină numai prin aderarea Ortodoxiei la normele și etica apostată ale celorlalte „biserici”.

Momeala „ecumenismul ortodox” a fost înghițită de către unii ierarhi, care nu văd prin această „deschidere” o profanare a Bisericii lui Hristos și o pustiire a credinței noastre ortodoxe, ci, urmărind o glorie lumească și papistașă a Ortodoxiei, administrează Biserica ca pe o proprietate personală, oferind cadrul perfect pentru crearea unei noi religii universale și reînnoite după normele secularizante și umaniste ale unei apostate societății de consum.

Paralel cu molima din învățământul teologic universitar, în ultima perioadă s-au ridicat, pe lângă principalele facultăți de teologie, așa numitele „**institute ecumenice**”, unde, cu importante finanțări venite din Apus, se pun bazele și se creează infrastructura viitoarei biserici ortodoxo-catolico-protestant-ecumeniste, prin conferințe și cursuri inter-confesionale, excursii și vizite reciproce de apropiere și recunoaștere, sumedenii de seminarii, tabere, proiecte, emisiuni radio-TV²

² A se vedea aici emisiunile protestant-ortodoxe ale postului de radio ecumenist TRINITAS din Iași.

ecumeniste, ale căror mesaje și manifestări erodează simțirea și deformează conștiința ortodoxă a neamului nostru românesc.

Un loc important în manifestarea ecumenismului românesc îl ocupă **„Săptămâna de rugăciune ecumenistă”**, ținută în ultima săptămână din luna ianuarie a fiecărui an, tocmai când Sfânta noastră Biserică Ortodoxă prăznuiește pe marii ei apărători și mărturisitori, după cum au fost Sfinții Atanasie și Chiril, Maxim Mărturisitorul, Marcu al Efesului, Cuviosul Meletie Galisiotul, pe cei Trei Ierarhi și alții. În această „săptămână ecumenistă”, alternativ în bisericile ortodoxe și neortodoxe se adună clerici ortodocși cu catolici, armeni, uniți, anglicani și protestanți, dimpreună cu mult popor, săvârșind rugăciuni în comun pentru „unirea tuturor religiilor” și chemând la „unitatea tuturor bisericilor creștine”. Acest fenomen aduce neliniște și dezbinare în conștiința bisericească a creștinilor care cugetă drept-măritor, ridicând deopotrivă clerici, monahi și binecredincioși, creștini spre a dovedi necanonicitatea acestor nesăbuite fapte.³

³ Cu pași din ce în ce mai grăbiți către „înfrățirea religioasă”, în anul 2007 orașul Sibiu va găzdui cea de a *III-a Adunare Ecumenică Europeană* unde participanții „bisericilor europene” vor face promisiuni și angajamente serioase privind unitatea în credință, apropierea de Islam, construirea Noii Europe (sic!), migrațiile și globalizarea, tematici și hotărâri profund secularizante și vădit apostatice pentru Ortodoxie, ce urmăresc un **plan** bine stabilit în așa-numita *Charta Oecumenica* – ce se dorește a fi un fel de Supra-Lege și Supra-Dogmă (ce spulberă Canoanele Apostolice și Dogmele Ortodoxiei), după care se va conduce viitoarea „biserică ecumenică”.

Prin primirea papei în România⁴ în anul 1999, s-a oficializat și întreținut venerarea „sfinților” „Bisericii” apusene: Francisc de Assisi și Anton de Padova de către creștinii ortodocși români. Așadar, în luna iunie a anului 2004, cardinalul catolic Anton din localitatea Padova (Italia) a adus statuia de bronz a monahului Anton din Padova, care a trăit după schismă. Înăluntru se găsea limba neputrezită⁵, îmbrăcată în argint, bustul fiind plimbat în procesiuni prin biserici catolice și ortodoxe. S-au închinat nu numai simpli creștini ortodocși, ci și unii clerici și ierarhi ortodocși.

Virtutea virtuților celor de pe urmă veacuri : discernământul

Deosebind în duhul discernământului patristic faptele pomenite, putem grai, fără a greși, că dorința de bine a

Charta conține printre altele, toate hotărârile prin care „**reprezentanții ortodocși**” de-a lungul timpului s-au lepădat de învățăturile Sfinților Părinți și de Ortodoxie și au semnat apostazia **în numele nostru, al poporului dreptcredincios și al Bisericii Ortodoxe!**

⁴ Despre invazia catolicismului în România a se vedea în Ardeal șantajele politice și sutele de procese pe rol intentate de către greco-catolici parohiilor și mănăstirilor ortodoxe (ridicate dinainte de 1700) în vederea retrocedării – de neînchipuit, nu?! – pe baza semnăturilor luate sub tortură de la ortodocși în timpul cotropirii austro-ungare. Și la puțină depărtare, către răsărit, aceiași catolici se sărută și se îmbrățișează, se roagă și slujesc cu ierarhii ortodocși din Moldova. Iată câteva din miile de fețe ale ecumenismului și marea amăgire a ecumeniștilor ortodocși.

⁵ Limba lui Anton de Padova adeverește puterea afurisaniei de către Sfintele Soboare ale Ortodoxiei, mădularul rămas neputrezit fiind chiar limba cu care a hulit pe Hristos.

omenirii este așa de pervertită, încât este și va fi impulsul călăuzitor și lucrător către întemeierea împărăției lui Antihrist. Aici trebuie văzut răul pe care-l făptuiește ecumenismul în întreaga lume, ca teologie viciată și duh de secularizare ce se găsește în gândirea fiecărui nivel social: mântuirea omului nu mai vine din Biserică, ci din grija organizațiilor sociale sau a statului, prin *progres și bunăstare*, hrana duhovnicească a sufletului nu mai este dată de harul Bisericii, ci de *renașterea păgânismului și viețuirea pătimășă*, adevărul Bisericii nu-l mai întruchipează Hristos, ci ecumenismul prin întocmirea *noilor legi „bisericești” ale Noului Veac Antihristic*.

Perfidia cu care se înrădăcește zi de zi în viața noastră mentalitatea noului veac este de negrăit. Propovăduind o iubire antropocentrică și promovând sincretismul religios bazat pe socialismul umanist tip new-age, ecumenismul dorește în marea lui apostazie să pregătească venirea lui Antihrist pe pământ. Pentru aceasta, vicleanul duh râvnește la a ne desprinde de Ortodoxie printr-o mare ispitire, ridicând o nouă „religie creștină” - ce va purta chiar numele de „Ortodoxie” - prin care va îngenunchea mulțimea apostată în noul templu babilonic al lui Antihrist.

Dincolo de formele de manifestare, ecumenismul este un duh rău care se manifestă ca o plagă polimorfă ce se mulează pe profilul psiho-social al fiecărei comunități, etnii sau țări, pentru ca mai apoi să se manifeste ca un bun (dat) al acestora. Ecumenismul pentru ortodocși vrea

să fie și să se numească „biserică”, pricină pentru care mereu se află în schimbare, își modifică principiile și își reglează obiectivele după patimile veacului, amăgind ca o vrajă și prinzând în plasă doar pe cei ce nu cunosc sau sfidează Ortodoxia Sfinților Părinți. Ecumenismul este molima cu mii de fețe, care strălucește ca un idol de aur umanității și lucrează prin dorințele antihristice ale fiecărui om de pe pământ. Ecumenismul vrea să pară adevărata față, adevărata tradiție și adevărata virtute a Ortodoxiei, fără a avea nimic din toate acestea. **Dacă nu vom trata ecumenismul ca pe o erezie, el va ajunge să fie identificat cu Ortodoxia**, iar oamenii vor lua ecumenismul drept Biserica Ortodoxă și îl vor urma fără reținere. Iar monahismul are de ales - ca și pe vremea comunismului - între a mărturisi adevărul sau a fi sub prigoană.

Cu toate acestea, dacă ar fi să răspundem la întrebarea: „*Este România o țară ecumenistă?*”, răspunsul care se cuvine dat nu poate fi decât unul singur: „Încă nu”. În țara noastră doar structurile învățământului teologic și cele ierarhice sunt atrase de ecumenism, majoritatea monahismului în frunte cu Bătrânii Ortodoxiei și poporul binecredincios rămânând împotriva acestei erezii premergătoare Antihristului.

Iată de ce soluțiile prezentate aici sunt posibile numai prin împreună-lucrarea tuturor celor care cred că ecumenismul este pan-erezia celor de pe urmă veacuri:

1.

Întărirea comuniunii în cadrele sobornicității Bisericii, prin ierarhi ai altor Biserici Ortodoxe locale, prin intervenția lor frățească și plină de discernământ la marile evenimente BOR. Este bine să înțelegem din timp că abaterile și căderile unei biserici ortodoxe locale în învățături schismatice și eretice vor fi în același timp abaterile și căderile celorlalte biserici, atâta vreme cât noi toți suntem un Trup - Trupul Bisericii lui Hristos.

2.

Crearea unei baze de date anti-ecumenistă, cu documentare patristică și scripturistică, accesibilă tuturor celor ce vor să studieze apologetica ortodoxă contemporană sau să combată din punct de vedere ortodox erezia ecumenistă. Pentru a facilita mediatizarea, propunem alocarea de servere care să găzduiască situri și forumuri cu informații la zi despre pulsul anti-ecumenismului în lume.

3.

Redactarea de către o Comisie Teologică Ortodoxă, formată din teologi clerici și laici, a unei *Epistole de înștiințare*, care să vădească pericolul reprezentat de prezența și expansiunea ecumenismului, epistolă trimisă tuturor patriarhiilor și Bisericilor ortodoxe din toată lumea.

4.

Această Epistolă-enciclică va trebui să conțină înainte de toate învățătura ortodoxă curată, prin condamnarea ecumenismului, iar în cazul primejduirii vreunei Biserici, să se hotărască un Sinod Panortodox în vederea formulării clare a dogmei ortodoxe și condamnarea fermă a ereziei.

5.

Lucrările și hotărârile prezentei Conferințe se vor trimite Autocefalelor Biserici ortodoxe, în paralel cu traducerea și tipărirea de cărți de învățătură ortodoxă și răspândirea lor.

*

Toți Sfinții Părinți mărturisesc într-un glas: prin Răstignirea lui Hristos Biserica s-a făcut jertfitoare, prin Învierea Sa Biserica a devenit biruitoare morții, și prin pogorârea Sfântului Duh în ziua Cincizecimii, Biserica este plinitoarea Adevărului, a Harului și a mântuirii omului.

Numai Biserica Ortodoxă reunește toate aceste harisme, căci numai ea este Biserica cea Una, Sfântă, Sobornicească și Apostolească, de la Întemeietorul și Capul ei – Dumnezeu-Omul Iisus Hristos. Numai Biserica Ortodoxă a biruit veacurile neatinsă, nepătată și neîntinată, păzind „credința cea predată sfinților odată pentru totdeauna” (Iuda 3).

CUPRINS

- X Hotărârea Finală a Conferinței Inter-Ortodoxe** 7
„Ecumenismul - Origini, Așteptări, Dezmințiri”
- X Biserica Ortodoxă Sârbă și ecumenismul,** 41
Episcop Artemie de Raska și Prizren
- X Este îndreptățită participarea ortodocșilor la** 69
Consiliul Mondial al Bisericilor?
PC Preot Prof.dr. Theodoros Zisis
- X Ecumenismul în Biserica Ortodoxă Română,** 89
Ieromonah Visarion Moldoveanu